

Strategisch beleidsplan van de Universiteit Gent voor Levenslang Leren

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 8 januari 2021.

Inleiding

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering voor 2019-2024 wordt Levenslang Leren sterk naar voren geschoven. De Vlaamse Regering wil werk maken van een omschakeling naar een echte leercultuur van scholing, omscholing en bijscholing gedurende de hele loopbaan.¹ Ook in het VLOR-advies “Uitdagingen en kansen voor een toekomstgericht hoger onderwijs” wordt benadrukt dat het inzetten op levenslang leren een absolute beleidsprioriteit moet worden als het hoger onderwijs zijn maatschappelijke relevantie wil behouden.² Het leren stopt niet als het diploma behaald is; in de technologisch snel veranderende en zich ontwikkelende maatschappij is het belangrijk dat iedereen blijft werken aan het her- en vernieuwen van zijn of haar competenties.

Die cultuuromslag is er vandaag nog niet, integendeel, Vlaanderen hinkt achterop wat betreft deelname aan initiatieven levenslang leren. “Het aandeel 25-64 jarigen dat deelneemt aan opleiding bedraagt op dit moment 8,7%, wat ver onder het Europese gemiddelde van 11% ligt”, zo staat er te lezen in de Beleidsprioriteiten onderwijs en vorming.³ In de beleidsprioriteiten worden de volgende drempels tot participatie beschreven: “de moeilijke combinatie van opleiding met werk- en gezinsverplichtingen, de ontbrekende steun van de werkgever en, zij het in mindere mate, de kostprijs van de opleidingen”.⁴

Door de hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen wordt de vraag naar een nieuwe leercultuur opgepikt en worden er plannen bekendgemaakt om te investeren in levenslang leren. In het recentste VLHORA memorandum laten de hogescholen optekenen dat ze “onder meer door hun relatie met het werkveld en andere opleidingsverstrekkers geknipt zijn om de regierol op te nemen in de verdere ontwikkeling van het levenslang leren”.⁵ In zijn openingsrede benadrukte rector Luc Sels dat KU Leuven bereid is om zich te positioneren als een “*University for Lifelong Learning*” en dat het zijn voorkeur geniet om de schaarse middelen die er zijn eerst in te zetten op “de reële noden in het levenslang leren”.⁶

Ook de Universiteit Gent heeft de afgelopen maanden benadrukt dat ze werk wil maken van een aanbod levenslang leren dat de competenties van iedereen kan actualiseren en vernieuwen. In het Bestuurscollege van 15 maart 2019 is er o.a. gesproken over de kansen die op het vlak van levenslang leren nog gemist worden en de beschikbare expertise die onvoldoende voor levenslang leren wordt ingezet. Het Bestuurscollege sprak haar wens uit dat de universiteit in de toekomst een “compagnon de route” mag worden voor iedereen die tijdens zijn of haar loopbaan wil blijven leren. De voorzitter gaf bovendien aan dat er zal nagedacht worden over een gezamenlijke uitwerking van trajecten van levenslang leren door de universiteiten van Gent, Brussel en Antwerpen, samen met de industrie en het onderwijs.

¹ Vlaamse Regering, *Regeerakkoord 2019-2024*, p. 75 (<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering>).

² Vlaamse Onderwijsraad, *Uitdagingen en kansen voor een toekomstgericht hoger onderwijs*, p. 13 (https://assets.vlor.be/www.vlor.be/advice_final_attachments/RHO-RHO-ADV-1819-003.pdf).

³ Beleidsprioriteiten onderwijs en vorming, juni 2019, p. 21 (<https://www.vlaanderen.be/publicaties/beleidsprioriteiten-onderwijs-en-vorming>).

⁴ Zie boven.

⁵ Vlaamse Hogescholenraad, *Memorandum 2019 - Goed moet geweldig worden*, 2019, p. 27 (<http://www.vlhora.be/documenten/Publicaties/2019%20memorandum%20def.pdf>).

⁶ L. Sels, *Opening Academiejaar 2019-2020 - Een toekomstpact voor universitair onderwijs*, 2019, p. 8 (<https://www.kuleuven.be/communicatie/congresbureau/opening-academiejaar/toespraken/toespraak-rector-luc-sels>).

Op de boordtabel werd “het universiteitsbreed versterken van levenslang leren” opgenomen als opvolgpunt.

Om levenslang leren universiteitsbreed te versterken is er nood aan een visie en een kader waarbinnen dat kan gebeuren. Als levenslang leren op dit moment gelijkgesteld wordt met het aanbod aan postgraduaten en permanente vormingen dat de universiteit heeft, dan betekent dit dat het kader dateert uit 2010. Op 25 februari 2010 heeft het Bestuurscollege het “Besluit inzake de organisatie van postgraduaatsopleidingen (met inbegrip van predoctorale opleidingen) en van permanente vormingen” goedgekeurd. Alle huidige en nieuw aangevraagde opleidingen worden nog binnen de richtlijnen uit dat besluit opgesteld. Die richtlijnen zijn ondertussen achterhaald; het onderwijs en de onderwijsinfrastructuur aan de UGent zijn sedertdien sterk geëvolueerd.

In wat volgt wordt een strategisch beleidsplan voor levenslang leren aan de UGent uitgewerkt. Aangezien het enige reglement dat er momenteel is, dateert uit 2010, moet dit beleidsplan ambitieus durven te zijn. Levenslang leren wordt beschouwd als het leren van de toekomst en vanuit dat idee moeten de visie en het nieuwe kader vorm krijgen.

In het eerste hoofdstuk van dit beleidsplan wordt de reikwijdte van het project afgebakend en wordt een huidige stand van zaken geschetst aan de hand van enkele kerngegevens. Het tweede hoofdstuk geeft een overzicht van de verbeterpunten en wensen voor de toekomst die inrichters van initiatieven levenslang leren recent geformuleerd hebben. In het derde hoofdstuk worden de mogelijkheden van de interuniversitaire samenwerking met UAntwerpen en VUB toegelicht en in het vierde hoofdstuk wordt ten slotte het strategisch beleidsplan uitgewerkt.

De principes die in dit strategisch beleidsplan naar voren worden geschoven, zijn voor een eerste bespreking voorgelegd aan de Onderwijsraad van 12 november 2019 en de Raad van Bestuur van 29 november 2019. De opmerkingen die tijdens deze vergaderingen gemaakt zijn, zijn verwerkt in deze nota. Een ontwerpversie van deze nota is in december 2019 en januari 2020 afgetoetst bij alle faculteiten en de betrokken directies. Op basis van alle feedback die op deze manier verzameld is, heeft het strategisch beleidsplan verder vorm gekregen. Op 13 februari 2020 is het beleidsplan door de Onderwijsraad positief geadviseerd voor agendering op de Raad van Bestuur.

Op 5 juni 2020 is het strategisch beleidsplan door de Raad van Bestuur goedgekeurd. Op vraag van de Raad van Bestuur gebeurden enkele aanvullingen op de nota en zijn nog twee bijkomende principes aangevuld, nl. het betrekken van het werkveld en het inzetten op het concept Blend@UGent in de onderwijsactiviteiten die in het kader van levenslang leren worden georganiseerd.

1. Reikwijdte en kerngegevens huidig aanbod levenslang leren

1.1. Reikwijdte

Voor de scope van dit project willen we levenslang leren als volgt definiëren: het geheel van na- en bijscholingen die de UGent organiseert buiten de bachelor- en masteropleidingen, de master-na-masteropleidingen en de doctoraatsopleiding.

Hieruit volgt dat de huidige postgraduaatsopleidingen, permanente vormingen, wetenschappelijke nascholing en het universitair centrum voor talenonderwijs tot de reikwijdte van dit project behoren. Ook andere vormen van levenslang leren, zoals het volgen van afzonderlijke vakken via creditcontract en het afstandsonderwijs van de Open Universiteit, worden meegenomen.

Master-na-masteropleidingen, daarentegen, worden buiten beschouwing gelaten, aangezien deze opleidingen een andere finaliteit hebben en meestal als specialisatie na de master-na-bacheloropleiding worden gevolgd. Het zijn bovendien erkende opleidingen die aan de vereisten voor masters moeten voldoen zoals vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs. Het is met dit aanbod minder mogelijk om snel in te spelen op vragen vanuit de maatschappij en om een en ander flexibel te organiseren.

In het project is dus het niet-initieel onderwijs aan de UGent opgenomen. Belangrijk hierbij is dat dit niet-gefinancierde opleidingen zijn. Het businessmodel dat in het strategisch beleidsplan ontwikkeld wordt, zal moeten vertrekken van het uitgangspunt dat de inrichting van het geheel van deze opleidingen ten minste duurzaam zelfbedruipend zal moeten gebeuren, d.w.z. volledig vergoed (zowel directe als indirecte kosten) vanuit de geïnde inschrijvingsgelden. Dit aanbod mag in geen geval de reguliere opleidingen onder druk zetten.

1.1.1. Postgraduat

Postgraduaatsopleidingen (PGOP's) zijn specifieke en gereguleerde opleidingen die in het kader van de verdere professionele vorming, een verbreding of een verdieping beogen van de competenties verworven bij de voltooiing van een bachelor- of masteropleiding.

PGOP's hebben een studieomvang van ten minste 20 studiepunten en kunnen afgesloten worden met een postgraduaatsgetuigschrift of met een diploma met een wettelijk erkende beroepstitel.

Nieuwe postgraduaatsopleidingen worden na gunstig advies van de faculteitsraad voorgelegd aan de Commissie Programma's wat betreft het programma en de toelatingsvoorwaarden. Het studiegeld en, ingeval de opleiding interuniversitair is, de samenwerkingsovereenkomst, worden voor goedkeuring voorgelegd aan het Bestuurscollege. Het voorstel tot inrichting van de nieuwe opleiding, tenslotte, wordt voor goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur die het inrichtingsbesluit neemt.

Voor alle EER- en niet-EER-studenten in de postgraduaatsopleidingen is het studiegeld de som van onderstaande niet-geïndexeerde basisbedragen. Er is geen beurstarief mogelijk. De bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex met referentiedatum 1 september 2015 (art. II.218 van de Codex Hoger Onderwijs):

- Een vast bedrag van €230,00.
- Een extra bedrag van €85,00 per opgenomen studiepoint. De faculteit kan - dit is niet verplicht - een vastgelegde korting toestaan en per opgenomen studiepoint een extra bedrag van €65,00 of €45,00 of €25,00 vragen. Bij interuniversitaire opleidingen kan geheel of gedeeltelijk afgezien worden van het extra bedrag. Dit betekent dat een student in totaal voor zestig studiepunten €5330,00 betaalt of ingeval er een korting wordt toegestaan in totaal €4130,00 of €2930,00 of €1730,00.
- Optioneel: Opleidingen kunnen bovenop het vastgelegd studiegeld nog een bijzonder studiegeld vragen voor de opleiding.

Hierbij blijft het vast bedrag (€230) centraal. Het bedrag per studiepoint en het optioneel bijzonder studiegeld worden doorgestort naar de faculteit na afhouding van de 17% overhead.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

PGOP	€230 + (n x €85/€65/€45/€25) + optioneel: bijzonder studiegeld voor de opleiding
------	--

De bedragen in vet worden doorgestort naar de faculteiten na afhouding van de overhead.

1.1.2. Permanente vormingen

Permanente vormingen (PEV's) zijn kortere opleidingstrajecten met het oog op bij- en nascholing. De universiteiten of hogescholen bepalen zelf of in gemeenschappelijk overleg het kwalificatie- en certificeringskader voor deze na- en bijscholingen en maken dit openbaar.

Initiatieven tot permanente vorming gaan uit van een faculteit, van het facultair instituut voor permanente vorming, van een vakgroep, van een onderzoeksgroep, van een centrale dienst, enz. of van tot de universiteit behorende individuele personeelsleden.

Aan de UGent worden sinds het besluit uit 2010 de volgende types van permanente vorming onderscheiden:

	Type A	Type B	Type C
Goedgekeurd door universiteitsbestuur of autonoom initiatief	Goedgekeurd initiatief	Goedgekeurd initiatief	Autonoom initiatief
Inschrijvingsprocedure	Inschrijven bij de centrale studentenadministratie	Inschrijven via de faculteit	Inschrijven via de faculteit
Studiegeld	Studiegeld (met vast bedrag) wordt betaald via centrale studentenadministratie	Studiegeld (zonder vast bedrag) wordt betaald via de faculteit	Studiegeld (zonder vast bedrag) wordt betaald via de faculteit
Opgenomen in studiegids	Ja	Ja	Nee, wel op de webpagina's van de faculteit of van de instituten voor permanente vorming
Studentenkaart, account, verzekering	Ja	Nee (verzekering eventueel wel via de organiserende entiteit)	Nee (verzekering eventueel wel via de organiserende entiteit)
Na afloop UGent-getuigschrift (=ondertekend door de rector)	Ja (aangemaakt door de centrale studentenadministratie)	Ja (aangemaakt door de faculteit)	Nee, eventueel wel een attest van deelname en/of evaluatie

Permanente vormingen van het type A en B worden voorgelegd aan het Bestuurscollege indien het nieuwe permanente vormingen zijn en aan de Commissie Programma's in het geval van een herinrichting. De permanente vormingen type C doorlopen geen centrale goedkeuringsprocedure. Ze worden enkel gerapporteerd aan de directie Onderwijsaangelegenheden in het kader van het jaarverslag.

Het studiegeld voor permanente vormingen met centrale inschrijving bestaat uit het vast bedrag dat jaarlijks geïndexeerd wordt en een eventueel bijkomend bedrag voor de opleiding. Hierbij blijft het vast bedrag centraal en wordt de rest doorgestort naar de faculteiten na afhouding van 17% overhead. Bij het studiegeld voor permanente vormingen

van het type B en C is er enkel het bedrag voor de opleiding. Dat wordt integraal doorgestort naar de faculteiten na afhouding van 17% overhead.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

PEV type A	€230 + X
PEV type B en C	X

Het bedrag in vet wordt doorgestort naar de faculteit na afhouding van de overhead.

1.1.3. Wetenschappelijke nascholing

De wetenschappelijke nascholing is goedgekeurd als een permanente vorming type C. Deze nascholing die bestaat uit een lessencyclus richt zich voornamelijk naar senioren. Elk jaar zorgt het organisatiecomité voor een selectie van onderwerpen, waarbij elke lezing toegankelijk gehouden wordt voor elke geïnteresseerde.

1.1.4. Universitair centrum voor talenonderwijs (UCT)

Het universitair centrum voor talenonderwijs is een instituut voor permanente vorming in de faculteit Letteren en Wijsbegeerte die taalcurssussen voor verschillende doelgroepen organiseert. Daarnaast vervult het centrum ook een belangrijke opdracht in het organiseren van taaltesten, het aanbieden van proofreading en het inrichten van voortrajecten Nederlands/NT2 voor anderstalige studenten die aan de UGent een opleiding willen volgen.

1.1.5. Andere vormen

Naast de postgraduat en de permanente vormingen zijn er nog andere mogelijkheden aan de UGent om werk en studie te combineren. Een eerste mogelijkheid is het volgen van een vak of een vakkenpakket via creditcontract. Creditcontract betekent dat het opleidingsonderdeel wordt opgenomen via integrale deelname aan de onderwijs- en examenactiviteiten. Wie slaagt voor het vak, verwerft een creditbewijs. Het studiegeld bestaat uit het vast bedrag en een bedrag naar rato van het aantal opgenomen studiepunten. In het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de UGent zijn de voorwaarden opgenomen waaraan de (kandidaat-)student moet voldoen om zich te kunnen inschrijven via creditcontract (zie OER, art. 31).

Een tweede mogelijkheid is via het afstandsonderwijs van de Open Universiteit. De Open Universiteit is gericht op volwassenen die via zelfstudie een universitair diploma willen behalen of gewoon een aantal losse cursussen willen volgen. Er zijn aan zes Vlaamse universiteiten studiecentra Open Universiteit verbonden, nl. aan Antwerpen, Brussel, Hasselt, Gent, Kortrijk en Leuven. Losse cursussen leveren een cursuscertificaat op. Wie voor alle cursussen van een bachelor of master slaagt, behaalt een Nederlands bachelor- of masterdiploma. Er wordt ingeschreven per cursus en de cursusprijs wordt bepaald aan de hand van het aantal studiepunten.

1.2. Kerngegevens huidig aanbod

Hieronder worden enkele kerngegevens met betrekking tot het huidige aanbod levenslang leren weergegeven.

1.2.1. Instituten voor permanente vorming (IPV's)

Aan de UGent zijn in totaal 10 instituten voor permanente vormingen actief. Ze organiseren permanente vormingen van het type B en C. Concreet gaat het over de volgende instituten:

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte	Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT)
Faculteit Recht en Criminologie	Gandaius Permanente Vorming
	Maritiem Instituut
Faculteit Wetenschappen	Instituut voor Permanente Vorming in de Wetenschappen (IPWW)
Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	Instituut voor Permanente Vorming Kinesitherapie (IPVK)
	Vereniging der geneesheren oud-studenten der Universiteit Gent
Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur en Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	UGent Academie voor Ingenieurs (UGAIN)
Faculteit Economie en Bedrijfskunde	Hoger Instituut voor Accountancy en Fiscaliteit (HIAF)
Faculteit Diergeneeskunde	Instituut Permanente Vorming Diergeneeskunde (IPV Diergeneeskunde)
Faculteit Farmaceutische Wetenschappen	Instituut voor Permanente Studie voor Apothekers (IPSA vzw) ⁷

1.2.2. Huidige faciliteiten

In het kader van de combinatie werk en studie biedt de UGent enkele faciliteiten aan. Studenten in initiële opleidingen kunnen zich per academiejaar laten registreren als werkstudent indien zij kunnen aantonen dat ze minstens halftijds tewerkgesteld zijn of voor minstens 80 uren per maand een zelfstandige activiteit uitoefenen (zie OER, art. 26).

Daarnaast worden de Vlaamse opleidingsincentives, meer bepaald het Vlaams opleidingsverlof, het Vlaams opleidingskrediet en de opleidingscheques, aan de UGent opgevolgd.⁸ De UGent streeft ernaar om zoveel mogelijk van haar opleidingen te registreren in de opleidingsdatabank Vlaamse opleidingsincentives, zodat deelnemers van de incentives kunnen gebruikmaken.

Ook zijn de instituten voor permanente vorming erkend als dienstverlener voor de KMO-portefeuille. De KMO-portefeuille is een maatregel waardoor ondernemers financiële steun krijgen bij de aankoop van opleidingen en adviesdiensten.

1.2.3. Aantal opleidingen en aantal deelnemers

In de tabel hieronder wordt er per categorie het aantal opleidingen en het totaal aantal deelnemers weergegeven voor de laatste drie afgesloten academiejaren:

	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Aantal postgraduat + totaal aantal inschrijvingen	26 – 404	27 – 405	26 – 438

⁷ Het Instituut voor Permanente Studie voor Apothekers (IPSA vzw) werd op 7 januari 2002 opgericht door de Vlaamse beroepsverenigingen voor Apothekers en de 4 Vlaamse universiteiten. Later vervoegde OPHACO de vereniging. IPSA werd zo het representatief postuniversitair bijscholingsinstituut van - en voor - de Vlaamse en Brusselse apothekers (zie: <https://ipsa.be/cm/over-ipsa>). Het is dus strikt genomen geen IPV van de UGent, maar het organiseert wel alle bij- en nascholing voor de apothekers die afstuderen van de UGent.

⁸ Meer informatie over de Vlaamse opleidingsincentives is op de website van de Vlaamse overheid te vinden: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-opleidingsincentives>.

Aantal permanente vormingen type A + totaal aantal inschrijvingen	Conform jaarverslag: 41 – 1211	Conform jaarverslag: 37 – 856	Jaarverslag nog niet beschikbaar – 1104 (cijfer uit UGI ⁹)
Aantal permanente vormingen type B + C (inclusief de vormingen die georganiseerd worden door de instituten voor permanente vorming) + totaal aantal deelnemers	Conform jaarverslag: 115 - ±5000 deelnemers	Conform jaarverslag: 91 - ±5000 deelnemers	Jaarverslag nog niet beschikbaar
Wetenschappelijke nascholing	±1000 deelnemers	±1000 deelnemers	±1000 deelnemers
Universitair centrum voor talenonderwijs	5717	5632	5323
Aantal inschrijvingen voor creditcontract	1502	1299	1207
Aantal deelnemers Open Universiteit + aantal opgenomen modules	276 (1086 in Vlaanderen in totaal) – 895,58	290 (1035 in Vlaanderen in totaal) – 946	289 (1088 in Vlaanderen in totaal) – 1009,8
Aantal werkstudenten	684	709	746

Wie wil nakijken over welke opleidingen het precies gaat in dit overzicht, kan voor het aanbod postgraduaatsopleidingen terecht in de studiegids.¹⁰ Een lijst met het aantal ingerichte permanente vormingen en het aantal deelnemers voor de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 is als bijlage 1 opgenomen.

1.2.4. Inkomsten

In het onderstaande overzicht wordt een globale indicatie gegeven van de inkomsten op basis van de studiegelden 'niet-initieel onderwijs' voor de periode 2015-2019. Dit overzicht werd gemaakt op 16 oktober 2019 waardoor het voor 2019 nog om een onvolledig bedrag gaat.¹¹ FICA staat in dit overzicht voor alle studiegelden die via OASIS geadmistreerd worden. Dat zijn de inschrijvingen voor postgraduat en permanente vormingen type A. Van deze opleidingen blijft het vast bedrag per inschrijving centraal. SAP staat voor alle betalingen die via factuur zijn gebeurd. Op deze manier worden alle inschrijvingsgelden voor permanente vormingen type B en C verwerkt. Van deze gelden blijft er niets centraal, alles wordt doorgestort na afhouding van de overhead. Met de inkomsten uit de studiegelden die de faculteiten ontvangen, worden vervolgens de kosten voor de organisatie van de studiedag, de permanente vorming of het postgraduaat betaald.

⁹ UGI staat voor UGent Geïntegreerd BeleidsInformatiesysteem. Dit systeem, dat steunt op Business Intelligence (BI) software, wordt aan de UGent ingezet voor het beheer van verschillende processen met betrekking tot onderwijs, onderzoek en dienstverlening. UGI laat toe om allerhande beleidsinformatie te identificeren, te integreren, te analyseren en samen te vatten in (kwantitatieve) rapporten.

¹⁰ De studiegids van 2016 kan via deze link geraadpleegd worden: <https://studiegids.ugent.be/2016/NL/>. De link naar de studiegids van 2017 is: <https://studiegids.ugent.be/2017/NL/>. Via <https://studiegids.ugent.be/2018/NL/> kan de studiegids van 2018 worden geconsulteerd.

¹¹ De inkomsten van het UCT worden in dit overzicht buiten beschouwing gehouden. Hun aanbod is immers niet voornamelijk gericht op levenslang leren. Ze bieden ook veel taaltesten aan, zoals de Interuniversitaire Taalttest Nederlands voor Anderstaligen – ITNA en de Interuniversity test of academic English – ITACE, doen aan proofreading en verzorgen ook voortrajecten Nederlands/NT2 en Voortraject Hoger Onderwijs voor Anderstaligen (VTHO). Het grootste deel van hun inkomsten is dan ook niet gerelateerd aan levenslang leren.

Som van Bedrag		Boekjaar					Eindtotaal
A/B	Type	2015	2016	2017	2018	2019	
FICA - A	PEV	946.532,60 €	1.108.717,90 €	1.114.544,90 €	1.255.858,90 €	1.217.036,00 €	5.642.690,30 €
	PEV Centraal	161.942,60 €	199.496,80 €	170.192,30 €	157.568,70 €	204.198,30 €	893.398,70 €
	PGOP	661.418,80 €	1.130.114,23 €	1.047.353,18 €	1.068.223,20 €	738.985,92 €	4.646.095,33 €
SAP - B	PEV	1.701.233,57 €	1.596.400,71 €	1.655.418,29 €	1.463.571,06 €	1.104.926,60 €	7.521.550,23 €
	PGOP	39.500,00 €					39.500,00 €
	PGOP Centraal	-66,50 €					-66,50 €
	Studiedag/Congres	1.746.127,80 €	2.041.372,66 €	1.780.953,04 €	2.314.129,04 €	1.258.762,21 €	9.141.344,75 €
Eindtotaal		5.329.893,77 €	6.166.259,30 €	5.858.394,51 €	6.357.002,70 €	4.613.245,93 €	28.324.796,21 €

Per faculteit en voor de centrale administratie kan het overzicht als volgt worden weergegeven:

Som van Bedrag		Boekjaar					Eindtotaal
Faculteit	Type	2015	2016	2017	2018	2019	
DI	PEV	397.174,60 €	396.790,00 €	463.218,20 €	481.850,90 €	216.643,70 €	1.955.677,40 €
	Studiedag/Congres	141.502,49 €	24.300,00 €	35.370,00 €	16.805,00 €	47.947,14 €	265.924,63 €
CA	PEV	58.180,00 €	1.260,00 €	64.735,00 €	67.835,00 €	73.150,00 €	265.160,00 €
	PEV Centraal	161.942,60 €	199.496,80 €	170.192,30 €	157.568,70 €	204.198,30 €	893.398,70 €
	PGOP	7.526,00 €	363,00 €		-46,50 €		7.842,50 €
	PGOP Centraal	73.138,40 €	90.157,00 €	89.932,80 €	97.651,80 €	89.336,90 €	440.216,90 €
	Studiedag/Congres	40.460,60 €	22.797,59 €	50.660,06 €	23.396,00 €	2.670,00 €	139.984,25 €
EB	PEV	34.222,00 €	10.930,00 €				45.152,00 €
	PGOP	112.256,00 €	163.036,00 €	116.284,00 €	89.250,60 €	19.885,10 €	500.711,70 €
	Studiedag/Congres	57.492,00 €	91.800,68 €	38.062,00 €	183.397,82 €	53.555,00 €	424.307,50 €
FW	Studiedag/Congres		10.335,00 €	77.655,30 €	75.734,98 €		163.725,28 €
GE	PEV	901.939,57 €	1.094.282,60 €	1.086.590,56 €	835.740,12 €	514.909,30 €	4.433.462,15 €
	PGOP	482.863,70 €	797.815,62 €	793.956,48 €	858.106,60 €	648.543,72 €	3.581.286,12 €
	Studiedag/Congres	320.747,88 €	61.750,83 €	126.654,95 €	412.828,05 €	318.870,00 €	1.240.851,71 €
LA	PGOP	2.055,00 €	5.825,21 €	4.896,00 €	492,10 €		13.268,31 €
	Studiedag/Congres	150.407,41 €	290.775,26 €	243.539,32 €	153.387,02 €	201.369,22 €	1.039.478,23 €
LW	PEV	348,60 €	250,00 €	11.680,00 €	47.312,70 €	46.215,00 €	105.806,30 €
	PGOP	8.698,00 €	63.890,00 €	60.340,50 €	66.008,50 €	52.686,30 €	251.623,30 €
	Studiedag/Congres	79.352,05 €	57.855,50 €	124.627,00 €	104.011,53 €	40.864,20 €	406.710,28 €
PP	PEV	291.901,90 €	305.990,00 €	331.815,10 €	463.778,20 €	512.448,30 €	1.905.933,50 €
	Studiedag/Congres	28.450,00 €	103.519,82 €	49.331,00 €	294.876,79 €	81.780,00 €	557.957,61 €
PS	PEV	2.035,00 €	2.035,00 €	1.595,00 €			5.665,00 €
	Studiedag/Congres	20.644,15 €	5.783,46 €	59.180,00 €	87.410,00 €	6.135,00 €	179.152,61 €
RE	PEV	277.762,50 €	169.865,00 €	185.299,80 €	263.691,90 €	418.263,30 €	1.314.882,50 €
	Studiedag/Congres	186.462,23 €	84.221,70 €	165.513,56 €	110.955,31 €	149.124,75 €	696.277,55 €
TW	PEV	610.928,25 €	663.333,76 €	551.425,78 €	507.193,64 €	493.845,50 €	2.826.726,93 €
	PGOP	82.138,10 €	90.284,00 €	62.568,70 €	50.467,50 €	16.498,00 €	301.956,30 €
	Studiedag/Congres	506.345,94 €	1.094.577,88 €	625.659,01 €	716.067,53 €	310.500,35 €	3.253.150,71 €
WE	PEV	73.273,75 €	60.382,25 €	73.603,75 €	52.027,50 €	46.487,50 €	305.774,75 €
	PGOP	5.382,00 €	8.900,40 €	9.307,50 €	3.944,40 €	1.372,80 €	28.907,10 €
	Studiedag/Congres	214.263,05 €	193.654,94 €	184.700,84 €	135.259,01 €	45.946,55 €	773.824,39 €
Eindtotaal		5.329.893,77 €	6.166.259,30 €	5.858.394,51 €	6.357.002,70 €	4.613.245,93 €	28.324.796,21 €

1.2.5. Leeftijd deelnemers levenslang leren

Interessant voor het aanbod levenslang leren is de leeftijd van de deelnemers op dit moment. Voor de postgraduat en de permanente vormingen type A is deze informatie in UGI opgenomen. In het geval van postgraduat geldt dat 80% van de deelnemers tussen de 20 en de 29 jaar oud is en 12% tussen de 30 en de 39. Ongeveer 50% van de deelnemers aan permanente vormingen type A is tussen de 20 en de 29 jaar oud en 28% tussen de 30 en de 39.

Met betrekking tot de leeftijd van de studenten aan de Open Universiteit kunnen we de volgende evolutie vaststellen:

Leeftijd	2016-2017	2017-2018	2018-2019
<28	15,58	22,1	16,61

28 – 37	37,32	32,1	32,18
38 – 47	23,91	24,8	26,99
48 – 57	17,03	17,2	17,65
58 – 67	5,44	3,1	5,54
>67	0,72	0,7	1,04

2. Overleg met de faculteiten: verbeterpunten en wensen voor de toekomst

Naar aanleiding van de vraag van het Bestuurscollege om levenslang leren universiteitsbreed te versterken is binnen de directie Onderwijsaangelegenheden het project levenslang leren opgestart. In de eerste fase van dit project is er met alle faculteiten een overleg georganiseerd om een inventaris te kunnen maken van de opportuniteiten die de faculteiten zien in het levenslang leren voor de toekomst en de moeilijkheden die ze bij het organiseren van initiatieven levenslang leren momenteel ervaren. Voor dat overleg waren telkens de onderwijsdirecteur en medewerkers betrokken bij de permanente vormingen van de faculteit uitgenodigd. Aan elke faculteit werden dezelfde twee vragen gesteld:

- 1) Welke verbeterpunten zien jullie in de huidige manier van werken?
- 2) Welke mogelijkheden zien jullie voor het aanbod levenslang leren?

2.1. Verbeterpunten

De verbeterpunten die door de faculteiten werden aangehaald, kunnen onderverdeeld worden in vijf categorieën.

2.1.1. Onduidelijkheden en complexiteit met betrekking tot het kader waarbinnen gewerkt wordt

In het Vademecum studieprogramma's van de afdeling Studentenadministratie en Studieprogramma's van de directie Onderwijsaangelegenheden zijn de jaarlijkse richtlijnen en deadlines voor het goedkeuren van de verschillende aspecten van het studieaanbod opgenomen. Voor de postgraduaatsopleidingen en de permanente vormingen baseert het vademecum zich op het reglement uit 2010 en het delegatiebesluit uit 2015.

Vooraf met betrekking tot de richtlijnen voor permanente vormingen hadden de faculteiten vaak opmerkingen. Wie een permanente vorming type A wil inrichten, moet het aanvraagdossier ten minste vier maanden (ten minste zes maanden indien juli en augustus ertussen vallen) voor de start van het traject bij de directie Onderwijsaangelegenheden indienen, zodat het aan het Bestuurscollege kan voorgelegd worden. Hierdoor is het niet mogelijk om met dit type snel in te spelen op vragen vanuit de industrie en de maatschappij; er wordt een te hoge drempel ervaren.

De onderverdeling in types is ook vooral gebaseerd op wie het initiatief goedkeurt. Als de organisator de permanente vorming wil afsluiten met een getuigschrift van de rector, dan moet de permanente vorming een centrale goedkeuringsprocedure doorlopen. Hieruit volgt dat de permanente vormingen die aan het Bestuurscollege worden voorgelegd erg divers van aard zijn. Het kunnen zowel intensieve trajecten zijn die afgesloten worden met een evaluatie als lezingenreeksen die enkel deelname vereisen. De faculteiten zijn vragende partij om te werken met meer vastgelegde modellen die vervolgens ook uniformiteit binnen de universiteit zullen creëren.

De vraag die tijdens het overleg met de faculteiten ook vaak naar boven kwam, was de vraag naar de vergoedingen voor de lesgevers die meewerken aan postgraduaatsopleidingen en goedgekeurde en autonome initiatieven van permanente vorming. In het reglement uit 2010 is voorzien dat niet-personeelsleden recht hebben op de met de organisator afgesproken vergoeding die op basis van een kostennota en/of een honorariumnota wordt uitbetaald.

Voor personeelsleden van de UGent gelden de volgende regels:

- Voor leden van het administratief en technisch personeel met uitsluiting van de leden behorend tot niveau A en A+ kunnen gepresteerde overuren uitbetaald worden;
- Voor leden van het administratief en technisch personeel van niveau A en A+ en voor leden van het academisch personeel (inclusief leden van het wetenschappelijk personeel) kunnen persoonlijke vergoedingen uitbetaald worden.

Deze uitbetaling gebeurt op basis van een gemotiveerd voorstel van de organiserende entiteit en wordt beslist door het universiteitsbestuur.

In de praktijk is het zo dat de leden van het academisch personeel niet altijd vergoed worden. Ook over de prestaties geleverd in het kader van een postgraduaatsopleiding is er onduidelijkheid. Daartegenover staat dat lesgevers van permanente vormingen in IPV's meestal wel een vergoeding krijgen. In de IPV's zijn daarover afspraken gemaakt.

2.1.2. Onvoldoende systematische aandacht voor de kwaliteit van initiatieven levenslang leren zeker in het kader van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel

Het nieuwe Vlaamse Kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 ging op 1 september 2019 officieel van start. Na drie rondes opleidingsevaluaties ligt de regie van de kwaliteitszorg nu in handen van de instellingen zelf, waardoor de Universiteit Gent zelf verantwoordelijk is voor de kwaliteitscultuur en -borging van elk van haar opleidingen.

In het nieuwe kwaliteitszorgstelsel is het belangrijk dat de UGent ook de kwaliteit van haar opleidingen levenslang leren kan aantonen en dat er dus gegevens beschikbaar zijn over het volledige aanbod. In het reglement uit 2010 is het volgende over kwaliteitsbewaking opgenomen:

Artikel 10: kwaliteitsbewaking

De organiserende faculteit of entiteit zorgt zelf voor de interne kwaliteitsbewaking van de door haar ingerichte postgraduaatsopleidingen en permanente vormingen: zij moet permanent en op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van haar onderwijsactiviteiten, dit kan onder meer door gestructureerde evaluatie door studenten van het genoten onderwijs.

Op dit moment gebeuren evaluaties door studenten ad hoc en nog niet op een gestructureerde of systematische manier. Het blijkt vaak een moeilijke opgave om deelnemers te motiveren om de opleiding te evalueren. Hierdoor is er, zeker over de initiatieven permanente vorming type C, weinig informatie over de kwaliteit van het aanbod (zowel inhoudelijk als organisatorisch).

2.1.3. De administratieve opvolging is intensief

Aangezien een postgraduaatsopleiding is opgebouwd uit opleidingsonderdelen waaraan credits verbonden zijn, wordt de administratie volledig in OASIS bijgehouden. Hierdoor is het mogelijk om na afronding van de opleiding een getuigschrift uit te reiken en creditbewijzen aan te maken voor de individuele vakken. De deelnemers registreren zich voor deze opleidingen als student aan de UGent en krijgen na inschrijving een account van de UGent. Hiermee kunnen ze op de webtoepassing van OASIS voor studenten, hebben ze toegang tot Ufora en beschikken ze over een UGent-mailadres. Ze krijgen bovendien een studentenkaart en zijn verzekerd voor de opleiding. In OASIS is ook het studiegeld voor elke opleiding

geprogrammeerd waardoor studenten na inschrijving meteen een factuur krijgen waarop het juiste bedrag vermeld wordt.

Voor de permanente vormingen type A geldt eveneens dat de opvolging in OASIS gebeurt: de deelnemers zijn studenten aan de UGent. Het verschil met postgraduaatsopleidingen is dat permante vormingen nooit reguliere opleidingsonderdelen bevatten en dat er dus voor deze opleidingen geen creditbewijzen kunnen uitgereikt worden. Wat er wel kan voorzien worden voor permante vormingen van het type A en B is een indicatie op het getuigschrift/transcript of records van de omvang/zwaarte van de opleiding uitgedrukt in ECTS.

De registratie van de deelnemers van permanente vormingen type B en C gebeurt volledig in de faculteit of in het instituut voor permanente vorming. De gegevens van de deelnemers worden veelal bijgehouden in databases zoals Excel of Access. Alle financiële administratie gebeurt in SAP. Dat is een tijdrovend werk, want voor elke deelnemer moet een verkooporder worden aangemaakt dat goedgekeurd moet worden door de medewerkers van de directie Financiën (DFIN). Het ontbreekt aan een digitaal systeem dat kan instaan voor een vlot beheer van levenslang leren aan de UGent en dat voldoet aan de General Data Protection Regulation (GDPR).

2.1.4. In enkele faculteiten is er nood aan een professionelere aanpak van het levenslang leren

Een belangrijke opmerking tijdens de gesprekken, zeker van de faculteiten zonder instituut voor permanente vorming, is dat er nood is aan een meer professionele organisatie van het levenslang leren. Vaak is het de professor zelf of een vrijwilliger die zorgt dat er een ruimte vrij is en dat er wat te drinken kan worden aangeboden. Er worden geen deelnemerslijsten bijgehouden en er wordt vaak geen deelnamekost gevraagd.

Om een en ander professioneel aan te pakken, zo kwam uit het overleg duidelijk naar voren, zijn medewerkers nodig die het aanbod en de opleidingen coördineren en als contactpersonen optreden. Het is cruciaal dat deelnemers aan levenslang leren goed begeleid en ondersteund worden en dat ze met hun vragen snel bij iemand terecht kunnen.

2.1.5. De modaliteiten van de opleiding (locatie, opleidingsformat, ...) zijn soms onvoldoende afgestemd op de noden van de doelgroep

Een vaak terugkerende opmerking in het overleg met de faculteiten was dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de noden van de doelgroep die de opleiding komt volgen. In veel gevallen bieden ook beroepsverenigingen en de private markt opleidingen in bepaalde thema's en sectoren aan. Om met het aanbod van de UGent een maatschappelijke impact te kunnen realiseren moet er aandacht besteed worden aan de locaties van de opleidingen, aan de infrastructuur die ter beschikking wordt gesteld en aan het opleidingsformat. Deelnemers aan levenslang leren zijn niet te vergelijken met de reguliere studenten die les volgen in de aula's van de universiteit. Deze mensen willen een aangepaste infrastructuur, een vlot bereikbare locatie en een opleidingsformat dat hen toelaat om de opleiding met o.a. werk te combineren.

2.2. Wensen

Naar aanleiding van de verbeterpunten die tijdens het overleg aan bod kwamen, werden door de faculteiten een aantal belangrijke wensen geformuleerd. Hieronder worden deze kort besproken.

2.2.1. Op zoek naar een performant administratief systeem

Hoog op het verlanglijstje van elke faculteit staat een performant systeem waarin de volledige administratieve opvolging van het levenslang leren kan bijgehouden worden. Veel inrichters botsen tegen de grenzen van wat binnen de huidige systemen zoals OASIS en SAP mogelijk is. Daardoor verlopen de organisatie en de administratie niet optimaal wat naar de deelnemers toe een weinig professionele indruk geeft.

De faculteit Diergeneeskunde heeft daarom eind 2018 in overleg met de directie ICT (DICT) beslist om een website te ontwerpen die alle functionaliteiten bevat om het aanbod permanente vormingen te beheren. Gebaseerd op hun jarenlange ervaring met het organiseren van bij- en nascholingen hebben ze samen met DICT een overzicht gemaakt van wat er nodig is om alles binnen één systeem te kunnen opnemen. Ondertussen is het extern bedrijf EntityOne aangeduid om het platform te bouwen. Verwacht wordt dat het platform kan gelanceerd worden voor het grote publiek tegen eind juni 2020.

Het IPV Diergeneeskunde en DICT hebben de plannen voor het platform voorgesteld aan de directie Onderwijsaangelegenheden en enkele andere instituten voor permanente vorming. Met het oog op de optimalisatie die elke faculteit vraagt, is er op dat moment beslist om het minstens mogelijk te maken dat het platform ook door andere IPV's kan gebruikt worden. EntityOne heeft dit meegenomen in de analyse en ervoor gezorgd dat er een centraal deel is met functionaliteiten die elk IPV nodig heeft en een afzonderlijk luik dat per IPV kan aangepast worden. Daarvoor heeft het bedrijf een eenmalige implementatiekost begroot en een implementatiekost per IPV. Het platform is bovendien zo gemaakt dat het compatibel is met SAP.

De kosten/baten zijn als volgt:

Kosten	Baten
<u>Eenmalig:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Implementatiekost centraal IPV-platform: EUR 46.500 • Implementatiekost per IPV: EUR 3.170 • Resources DICT voor SAML en SAP FI integratie 	<ul style="list-style-type: none"> • Administratieve last voor medewerkers IPV en coördinatoren vermindert • Meer inschrijvingen door attractieve website en eenvoudig boekingsproces • De website is volledig in de huisstijl en zal voor elk IPV dezelfde look-and-feel aanhouden • Kosten onderhoud van de bestaande websites IPV weg • Levenslang leren: interuniversitaire uitwisseling mogelijk door aanbieden van API's (via API's kunnen systemen onder elkaar informatie uitwisselen)
<u>Jaarlijks:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhoudskost centraal IPV-platform: EUR 600 • Onderhoudskost per bijkomend IPV: EUR 600 • Hosting op UGent servers 	
<u>Op bestelling:</u> Bijkomende ontwikkeling: EUR 680/mandag	

De instituten voor permanente vorming van de rechten (Gandaius Permanente Vorming) en van de kinesitherapie (IPVK) hebben alvast ingetekend om ook met dit platform te werken.

De kosten zijn ingeschreven in de begroting voor 2020 van DICT. De begroting werd in november aan de Raad van Bestuur voorgelegd en goedgekeurd.

2.2.2. Vraag naar een eenduidig kader voor levenslang leren

Zoals in §2.1.1. toegelicht, ontbreekt het momenteel aan een eenvoudig kader voor levenslang leren aan de UGent. Er wordt gevraagd om in het kader een balans te vinden tussen richtlijnen en vrijheid om snel in te spelen op noden gesignaleerd uit de industrie, de maatschappij en de publieke sector.

Concreet wordt er gevraagd naar universiteitsbrede modellen die kunnen gevolgd worden, duidelijke richtlijnen voor de vergoeding van lesgevers, een optimale goedkeuringsflow en een transparante verrekening van het studiegeld.

2.2.3. Inclusief een koppeling aan het alumniplatform

Tijdens het overleg met de faculteiten werd ook vaak verwezen naar het UGent Career Center dat onlangs gelanceerd werd en het alumniplatform dat in de maak is bij de directie Communicatie en Marketing. Het is belangrijk dat de alumni van de UGent zowel geleid worden naar mogelijke jobs als naar het aanbod levenslang leren. Ze moeten zich bewust zijn van het feit dat de UGent na het afstuderen nog kwaliteitsvolle trajecten tot bij- en nascholing aanbiedt. Levenslang leren zou wat dat betreft ook prominent aan bod kunnen komen tijdens infosessies aan masterstudenten en tijdens afstudeerbeurzen.

2.2.4. Meer co-creatie met bedrijven en het onderwijs

Zoals benadrukt in het Bestuurscollege van 15 maart 2019 is levenslang leren een maatschappelijk relevant project. De universiteit kan niet alleen bepalen welke opleidingen levenslang leren voor wie worden ingericht. Er moet overleg plaatsvinden met relevante partners om na te gaan waar aanbod nodig is en waar de UGent een nuttige bijdrage kan leveren. Opleidingen gericht op professionals bijvoorbeeld moeten afgetoetst worden met experts uit de industrie. Bedrijven zoals Janssen Pharmaceutica NV waarmee de UGent een innovatiecharter heeft, geven dit ook aan. Zij willen voor hun werknemers niet zelf opleidingen organiseren, want daarvoor hebben ze de expertise niet in huis. Ze zoeken naar partners die opleidingen aanbieden die beantwoorden aan hun noden.

Een goed voorbeeld van waar de co-creatie al gebeurt, is UGAIN, de UGent Academie voor Ingenieurs. Op de website staat:

Het Instituut Voor Permanente Vorming (IVP) is een samenwerkingsverband tussen de Universiteit Gent en de bedrijfswereld voor overdracht van kennis en technologie.

De bedrijven formuleren hun behoeften (via de stuurgroep) en de Universiteit Gent biedt vanuit haar hoogtechnologische functie aangepaste vormingsprogramma's aan. Het resultaat is een win-win strategie: de universiteit blijft zich voortdurend bewust van de noden die buiten haar muren bestaan en voor de bedrijfswereld wordt de nieuwe stand van wetenschap en techniek op continue wijze ontsloten.¹²

2.2.5. Nood aan een doelgericht communicatiekanaal om het aanbod bekend te maken

Op dit moment is er aan de UGent geen doelgericht communicatiekanaal dat kan ingezet worden om initiatieven levenslang leren breed te promoten. Dat zorgt ervoor dat er soms veel en soms weinig deelnemers zijn. Ook een overkoepelende merknaam en branding zouden ervoor kunnen zorgen dat het levenslang leren van de UGent beter in de markt kan worden gezet.

2.2.6. Pilotprojecten voor industrieel ingenieurs en leraren

---

¹² Zie <https://www.ugain.ugent.be/overugain.htm>.

Tot slot is ook aan elke faculteit gevraagd of ze weet hebben van opleidingen levenslang leren die er momenteel niet zijn, maar waarnaar er veel vraag is vanuit het werkveld. Meteen werden twee dergelijke opleidingen genoemd, nl. een actualiseringstraject voor industrieel ingenieurs en een nascholingsaanbod voor leraren.

Over de opleiding voor industrieel ingenieurs heeft er verder overleg plaatsgevonden met de decanen, de onderwijsdirecteuren en leden van de opleidingen tot industrieel ingenieur van de faculteiten Ingenieurswetenschappen en Architectuur en Bio-ingenieurswetenschappen. Het doelpubliek van deze opleiding zal de professional zijn die zijn of haar kennis wil actualiseren of die nieuwe kennis in het kader van een carrièreswitch wil opdoen. Als format is er gekozen voor een postgraduaatsopleiding die bestaat uit enkele modules die ook afzonderlijk kunnen gevolgd worden. Het thema van de opleiding zal data-analyse zijn en de bedoeling is om met deze opleiding in het academiejaar 2020-2021 te starten. Een ander thema waaraan gedacht wordt voor industrieel ingenieurs, is procescontrole en -automatisering.

De nood aan een nascholingsaanbod voor leraren kan gekaderd worden binnen de nieuwe educatieve masteropleidingen die met ingang van 2019-2020 worden ingericht. De Vlaamse Regering wil inzetten op sterke leraren voor de klas en vanuit dat vertrekpunt is het belangrijk dat afgestudeerde leraren ook regelmatig kunnen terugkeren naar de universiteit om hun kennis over een bepaald domein up-to-date te houden.

3. Overleg met UAntwerpen en VUB: mogelijkheden voor de toekomst

Samen met de vraag naar het universiteitsbreed versterken van levenslang leren heeft het Bestuurscollege ook gewezen op de mogelijkheden om met UAntwerpen en VUB gezamenlijke trajecten op te zetten. Zoals ook toegelicht aan de Raad van Bestuur van 5 juli 2019 is het de intentie van de UGent om met VUB en UAntwerpen een aantal bestaande en nieuwe initiatieven inzake onderwijs, onderzoek en dienstverlening (verder) te ontwikkelen. Als een van de initiatieven voor onderwijs wordt samenwerking in het kader van levenslang leren voorgesteld.

De voordelen van een dergelijke samenwerking zijn:

- er kan gestreefd worden naar een complementair aanbod in de driehoek Antwerpen, Brussel en Gent;
- het aanbod van de drie universiteiten wordt ontsloten voor iedereen die op zoek is naar een specifieke opleiding;
- het is een mogelijkheid om meer internationalisering te bewerkstelligen;
- de kwaliteit van het aanbod kan verhoogd worden;
- de kansen om (overheids)financiering te krijgen kunnen uitgebreid worden.

Intussen hebben UAntwerpen en VUB zich eveneens geëngageerd om op dit vlak te zoeken naar mogelijke interuniversitaire samenwerking met de UGent. In het voorjaar 2019 werd hierover een maandelijks overleg opgestart met de vicerectoren/directeur onderwijs en enkele beleidsmedewerkers. Als doelstelling van de samenwerking wordt vooropgesteld dat de drie universiteiten een academie willen vormen die in Vlaanderen het ankerpunt voor levenslang leren vormt. Deze academie wordt gezien als een communicatieplatform waarop alle opleidingen op verschillende manieren doorzoekbaar zijn. Om dit platform goed in de markt te zetten zullen een sprekende merknaam en een goede branding belangrijk zijn.

Tijdens de vergaderingen zijn er tot nog toe drie zaken uitgewerkt: 1) een overzicht van het aanbod levenslang leren van elke universiteit, 2) een vergelijking van de kaders waarbinnen levenslang leren aan elk van de drie universiteiten georganiseerd wordt en 3) een voorstel voor een gezamenlijk communicatieplatform.

3.1. Aanbod levenslang leren

Tijdens het overleg zijn alvast de volgende principes met betrekking tot het aanbod vastgelegd:

- het huidige aanbod aan elke universiteit blijft behouden;
- plannen voor nieuwe opleidingsinitiatieven worden met de drie universiteiten besproken en waar dit een meerwaarde is en mogelijk is wordt gekeken of er samengewerkt kan worden;
- het huidige aanbod wordt nagekeken met het oog op mogelijke samenwerking waar dit een meerwaarde is, bijvoorbeeld waar gelijkaardige opleidingen georganiseerd worden.

In bijlage 2 kan het reeds bestaande aanbod levenslang leren van de UAntwerpen en de VUB geraadpleegd worden.

3.2. In kaart brengen van de kaders

Om de samenwerking, waar die beoogd wordt, zo efficiënt en zo kwaliteitsvol mogelijk te laten verlopen, is het belangrijk dat de kaders voor levenslang leren die aan elk van de universiteiten gebruikt worden in kaart worden gebracht. Op basis van een correct begrip van elkaars werking en procedures kunnen nieuwe gezamenlijke initiatieven vlot tot stand worden gebracht. Als bijlage 3 is een samenvatting opgenomen van hoe de goedkeuringsprocedures voor postgraduaatsopleidingen en permanente vormingen momenteel verlopen aan elke universiteit. Het kader dat in het strategisch beleidsplan voor de UGent wordt uitgewerkt, zal gedeeld worden met VUB en UAntwerpen.

3.3. Gezamenlijk communicatieplatform

Om het aanbod bekend te maken bij het geïnteresseerde publiek is er afgesproken dat er een gezamenlijk platform zal komen dat als een zoekrobot functioneert. Op verschillende manieren zal het aanbod van de drie universiteiten doorzoekbaar worden gemaakt: op basis van type opleiding, op basis van interessegebied en op basis van locatie. Daarnaast komt er een agenda prominent op de pagina en een nieuwsfeed met berichten over levenslang leren van de drie universiteiten. Als bijlage 4 is de opbouw van de startpagina opgenomen. Er moet nog gezocht worden naar een goede naam voor dit platform. Hierover zal met de directie Communicatie en Marketing overlegd worden. Het is de bedoeling dat het communicatieplatform in het Nederlands en het Engels wordt aangeboden.

Wat de timing betreft wordt ernaar gestreefd om tegen juni 2020 over een eerste versie van het communicatieplatform te kunnen beschikken. Op dat platform zal het mogelijk zijn om het aanbod van elke universiteit te rangschikken op basis van interessegebied, categorie en locatie. Ondertussen zal er verder gewerkt worden aan een volwaardige zoekrobot die met de IT-systemen van de drie universiteiten data kan uitwisselen. Een definitieve lancering is voorzien op 1 juni 2021. In de begroting van DICT is in 2020 en 2021 alvast €50 000 voorzien voor dit platform.

3.4. Pilotproject: postgraduaat voor industrieel ingenieurs

Samen met de aankondiging van het platform willen de drie universiteiten ook graag werk maken van een nieuwe gezamenlijke opleiding. Na overleg met de faculteiten Ingenieurswetenschappen en Architectuur en Bio-ingenieurswetenschappen is het voorstel voor een nieuwe postgraduaatsopleiding voor industrieel ingenieurs gedeeld met de twee

universiteiten. De reacties op dit voorstel waren positief en op dit moment is er een werkgroep aan de slag met experts uit het vakgebied van elke instelling om de opleiding inhoudelijk vorm te geven. De bedoeling is dat de UGent deze opleiding voor het eerst in het academiejaar 2020-2021 zal inrichten indien relevant reeds in samenwerking met lesgevers van UAntwerpen en VUB. In een tweede fase zal de samenwerking verder uitgewerkt worden met eventueel een bijkomend aanbod op verschillende locaties.

4. Strategisch beleidsplan: naar het levenslang leren van de toekomst

4.1. Visie

De UGent biedt kwaliteitsvol onderwijs aan dat aan zes strategische doelstellingen beantwoordt. Die strategische doelstellingen zijn 1) onderwijs waarin multiperspectivisme of openheid voor alle gezichtspunten centraal staat, 2) onderwijs vertrekkend vanuit excellent onderzoek, 3) onderwijs dat erop gericht is om al het talent aan de UGent te ontwikkelen, 4) onderwijs waarin elke stakeholder participeert, 5) onderwijs dat internationaal georiënteerd is en 6) onderwijs dat een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau heeft.

De UGent wil dat tegen het academiejaar 2020-2021 het levenslang leren opgenomen wordt als volwaardig onderdeel van het onderwijs dat wordt aangeboden. De focus ligt niet langer vooral op het initiële onderwijs, maar op het volledige leertraject dat aan de UGent kan doorlopen worden en daar maken alle opleidingen levenslang leren onderdeel vanuit. Hieruit volgt dat de strategische doelstellingen ook bepalend moeten zijn voor de manier waarop levenslang leren wordt vormgegeven aan de universiteit.

Daarnaast is het belangrijk dat het optimaliseren van het aanbod levenslang leren ook aansluiting vindt bij de universiteitsbrede beleidskeuzes en bij UGent Verlicht. De universiteitsbrede beleidskeuzes zijn thema's waarop de UGent de komende jaren een extra focus wil leggen. Concreet gaat het over deze specifieke uitdagingen: maatschappelijke identiteit, diversiteit, alumniwerking, duurzaamheid, talentmanagement en activerend leren. In UGent Verlicht streeft de UGent naar een vereenvoudiging van administratieve processen.

4.1.1. Aansluiting bij de strategische onderwijsdoelstellingen

4.1.1.1. Multiperspectivisme en 'Durf denken'

De UGent wil opleidingen voor levenslang leren organiseren waarin er ruimte is om een veelheid aan perspectieven aan bod te laten komen vertrekkende vanuit een pluralistische basishouding en een kritische ingesteldheid. De UGent verwelkomt iedereen die zijn of haar competenties, vaardigheden, kennis en attitudes wil versterken en roept op om te durven blijven denken.

4.1.1.2. Onderwijs gebaseerd op excellent onderzoek

Het onderwijs aan de Universiteit Gent is gebaseerd op excellent onderzoek en de meest betrouwbare wetenschappelijke inzichten in het vakgebied. Mensen die terugkeren naar de UGent om een vorming te volgen, moeten state-of-the-art kennis en vaardigheden aangeboden krijgen.

4.1.1.3. Talentontwikkeling

De UGent wil een cultuur van blijvende talentontwikkeling bewerkstelligen. Voor iedereen die beslist om aan de UGent verder te bouwen aan zijn of haar competenties zal de UGent de nodige ondersteuning en infrastructuur voorzien, zodat de deelnemers zich kunnen concentreren op de eigen talentontwikkeling en -ontplooiing.

4.1.1.4. Betrokkenheid van stakeholders

In het levenslang leren is het belangrijk dat het werkveld actief betrokken wordt bij de ontwikkeling van nieuw aanbod en de actualisering van het huidige aanbod (co-creatie). Enkel als er ingespeeld wordt op de noden van het doelpubliek is het mogelijk om levenslang leren duurzaam uit te bouwen. Ook alumni zijn een cruciale partner in het levenslang leren. De UGent wil aan hen haar visie meegeven op levenslang leren en inzicht in de veranderende manier van leren.

4.1.1.5. Internationalisering

Niet alleen in beleidsteksten voor Vlaanderen wordt levenslang leren als een prioriteit naar voren geschoven, ook op Europees en zelfs op wereldniveau is de vraag naar een uitbouw van het levenslang leren groot.¹³ Aan de hand van een flexibel en waar nodig internationaal georiënteerd aanbod wil de UGent inspelen op internationale opportuniteiten. Het moet mogelijk zijn om met een gericht aanbod aan Summer Schools of andere korte opleidingen ook een internationaal publiek aan te spreken dat op zoek is naar trajecten levenslang leren. Op die manier kan de naamsbekendheid van de UGent in het buitenland verder vergroot worden.

4.1.1.6. Kwaliteitszorg

De UGent streeft naar een kwalitatief hoogstaand aanbod levenslang leren. Naargelang het doelpubliek worden flexibele en passende opleidingen, opleidingsvormen en onderwijsactiviteiten geselecteerd met de nadruk op leren van elkaar, coaching en activerend onderwijs. Om in te zetten op de optimale leerervaring en de nodige flexibiliteit te bieden, wordt ook doordacht gebruikgemaakt van innovatieve onderwijsformats en educatieve technologieën, zoals livestream, lesopnames, videoconferentie, multilocatieleren, blended learning,... Hiervoor kan de elektronische leeromgeving van de UGent (Ufora) optimaal gebruikt worden. Daarnaast wordt er voor elk initiatief een verantwoordelijk lesgever aangesteld die de eindverantwoordelijkheid draagt.

In het kader van het aanbieden van een kwalitatief hoogstaand aanbod is ook de infrastructuur van belang die de UGent voor het levenslang leren voorziet. Deelnemers moeten op een professionele wijze ontvangen kunnen worden op een locatie die voor hen vlot bereikbaar is. De plannen die er zijn om Campus Rommelaere in te richten als een trainingscentrum zouden uitgebreid kunnen worden met een component levenslang leren. Ook zou levenslang leren kunnen meegenomen worden in de plannen van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur om op Tech Lane Ghent Science Park een gebouw te voorzien voor onderwijs aan ingenieurs. Tech Lane Ghent Science Park is makkelijk bereikbaar voor iedereen en beschikt over ruime parkeermogelijkheden. Het combineren van onderwijs binnen de basisopleidingen (voornamelijk overdag tijdens de kantooruren) met opleidingen levenslang leren die ook 's avonds of tijdens weekends en vakanties worden georganiseerd, garandeert een optimaal gebruik van een nieuw gebouw.

4.1.2. Aansluiting bij de universiteitsbrede beleidskeuzes en UGent Verlicht

Het nieuwe kader voor levenslang leren dat in dit strategisch beleidsplan in overleg met de elf faculteiten wordt ontwikkeld, vindt aansluiting bij de universiteitsbrede beleidskeuzes 'Talentmanagement', 'Maatschappelijke identiteit van de UGent versterken', 'Versterkte alumniwerking' en bij UGent Verlicht. Dit kader moet het aanbod levenslang leren optimaliseren, het opzetten van initiatieven faciliteren, het reglement vereenvoudigen, de inschrijvingen en betalingen optimaliseren en het businessmodel uitklaren. Het aanbod is

---

¹³ Zie het vierde "Sustainable Development Goal" van de Verenigde Naties: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen (<https://www.unric.org/nl/sdg-4>).

gericht op alumni, van de UGent, maar ook van UAntwerpen en VUB, die we erkennen als belangrijke stakeholders en als een belangrijke bron van informatie bij de reflectie over en de evaluatie van de initiatieven levenslang leren die ingericht worden.

4.2. Principes voor het levenslang leren aan de UGent

In wat volgt worden in een strategisch beleidsplan de krijtlijnen voor het levenslang leren aan de UGent uitgetekend. Dit plan vertrekt van de verzuchtingen, de verbeterpunten en de wensen die aan bod kwamen tijdens het overleg met de faculteiten en gaat uit van een brede samenwerking met UAntwerpen en VUB. Aan de hand van dit plan is het de bedoeling om aan de UGent een transparant beleid inzake levenslang leren te voeren en de gevraagde omschakeling in leercultuur te bewerkstelligen.

Dit plan richt zich tot iedereen die aan de UGent een bijkomende vorming wil volgen. Het kan gaan over professionals die door middel van levenslang leren hun loopbaan verder richting willen geven, maar ook over alumni (pas afgestudeerd of al lang weg van de universiteit), senioren, geïnteresseerden, werkstudenten en zij-instromers die aan de UGent willen werken aan hun competentie-uitbouw voor welke reden dan ook.¹⁴

Hierbij moet meteen opgemerkt worden dat in tegenstelling tot het initiële onderwijs het levenslang leren niet gefinancierd wordt. Om de transitie naar een duurzaam en daadkrachtig beleid te maken zal er in het businessmodel aandacht moeten zijn voor de manier waarop dit project gefinancierd zal worden.

De timing voor de uitvoering van het strategisch beleidsplan is krap: in dit academiejaar willen we nog zoveel mogelijk voorstellen uit dit beleidsplan uitwerken, zodat we met het nieuwe beleid kunnen starten in 2020-2021 samen met de lancering van het gezamenlijke communicatieplatform en de nieuwe postgraduaatsopleiding voor industrieel ingenieurs.

Zodra de principes voor het levenslang leren en de bijbehorende voorstellen door de Raad van Bestuur zijn goedgekeurd, zal er een reglement voor levenslang leren worden opgesteld waarin de voorstellen uit dit beleidsplan zullen omgezet worden naar eenduidige richtlijnen. Daarna zal er op basis van het reglement een draaiboek gemaakt worden die als praktische handleiding kan dienen voor inrichters van initiatieven levenslang leren.

4.2.1. *We streven naar een duidelijk kader voor levenslang leren voor initiatiefnemers en deelnemers*

De twee grote categorieën die momenteel beschouwd worden als levenslang leren zijn postgraduaatsopleidingen en permanente vormingen. De term 'permanente vorming' wordt aan de UGent voor veel verschillende vormen van levenslang leren gebruikt. Het gaat van lezingenreeksen zonder evaluatiemoment tot (korte) opleidingstrajecten gericht op na- en bijscholing waarin deelnemers een examen afleggen. Het is bovendien een verwarrende term, want permanente vorming kan ook als synoniem voor het levenslang leren zelf gebruikt worden.

Op basis van de vraag van de faculteiten om een helder model uit te werken wordt allereerst voorgesteld om al het niet-initiële aanbod te bundelen onder de noemer 'levenslang leren'. Levenslang leren wordt trouwens in het overleg tussen de drie universiteiten altijd vertaald als 'Continuing Education'. Een steekproef leert namelijk dat universiteiten uit de ons omringende landen ook die term gebruiken, bijvoorbeeld de Continuing Education for

---

¹⁴ Indien doctoraatsstudenten willen deelnemen aan het aanbod levenslang leren zal er moeten nagegaan worden hoe dit gefinancierd kan worden vanuit het uitgangspunt dat de inrichting van levenslang leren zelfbedruipend moet zijn. Hierover zal er overleg met de directie Onderzoeksangelegenheden gepland worden.

professionals die aan Utrecht University wordt georganiseerd, het Department for Continuing Education van University of Oxford en het Institute of Continuing Education van University of Cambridge. Voor 'Lifelong Learning' of 'Continuous Education' wordt niet geopteerd.

In het nieuwe kader stellen we daarnaast voor om met transparante benamingen te werken voor de vormen levenslang leren die de UGent organiseert. Het moet aan de hand van de benaming meteen duidelijk zijn voor zowel deelnemers als initiatiefnemers om welk soort navorming het gaat. Deelnemers weten op die manier snel waar ze aan toe zijn en voor de initiatiefnemers kunnen er gemakkelijk modellen per type ter beschikking worden gesteld.

Met het oog op het huidige aanbod en op de plannen voor nieuw aanbod willen we een onderverdeling maken in drie categorieën, nl. lezingen en studiedagen, kort- en langlopende opleidingen en postgraduatoren. Onder lezingen en studiedagen valt het houden van een bijeenkomst over een bepaald onderwerp aan de universiteit. Naast lezingen en studiedagen behoren ook workshops, seminars en studieavonden tot deze categorie.

De tweede categorie die we in het kader van levenslang leren willen gebruiken, zijn kort- en langlopende opleidingen. Een kort- of langlopende opleiding is een na- of bijscholing die op zichzelf staat. Onder deze categorie vallen onder andere specialisatiemodules/-cursussen, opfrismodules/-cursussen, summer schools, online cursussen, lezingreeksen en MOOC's.

De derde categorie die in het kader zou worden opgenomen, zijn de postgraduaatsopleidingen. Deze opleidingen hebben een studieomvang van minstens 20 ECTS en bestaan – in tegenstelling tot de twee eerste categorieën – uit vakken waaraan credits zijn toegekend. Voor elk vak is een verantwoordelijk lesgever aangesteld.

Schematisch kan de onderverdeling in drie categorieën als volgt worden weergegeven:

Lezingen en studiedagen	Kort- en langlopende opleidingen	Postgraduatoren
Lezingen Workshops Seminaries Studiedag / studieavond	Specialisatiemodules/-cursussen Opfrismodules/-cursussen Summer schools Online cursussen Lezingreeksen MOOC's	

Voor het nieuwe aanbod kunnen meteen de nieuwe categorieën gelden voor wat betreft de lezingen en studiedagen en de kort- en langlopende opleidingen. In de bestaande permanente vormingen zal moeten nagegaan worden onder welke categorie de navorming kan vallen. In de komende maanden zal dit in overleg met de inrichters worden uitgewerkt.

De organisatie van grote (inter)nationale congressen enerzijds en colloquia en symposia anderzijds wordt met opzet buiten het bereik van dit beleidsplan gehouden. Wie een groot (inter)nationaal congres wil organiseren, kan hiervoor best een externe organisator inschakelen. Indien het gaat over een colloquium of symposium kan de UGent MOJO congresregistratiesoftware gebruikt worden om online inschrijvingen en betalingen te beheren.¹⁵

Wat er evenmin onder dit kader valt, zijn de interne events die door sommige faculteiten georganiseerd worden voor een heel specifiek en beperkt publiek (bv. eigen stagementoren,

¹⁵ Meer informatie over die software is hier te vinden: <https://helpdesk.ugent.be/webhosting/congres.php>.

contacten uit het werkveld en stagemeesters). Deze events staan niet open voor een groot publiek en hoeven dus niet breed gecommuniceerd te worden.

4.2.2. We willen in het levenslang leren de mogelijkheid bieden tot het combineren van afzonderlijke initiatieven in gerichte trajecten (stapelen van bouwstenen)

Levenslang leren betekent dat iedereen blijft bouwen aan zijn of haar competenties. In het nieuwe beleid willen we de bij- en nascholingen als bouwstenen beschouwen. Elke bouwsteen vormt een afgerond geheel en kan afzonderlijk gevolgd worden. Daarnaast willen we de mogelijkheid bieden om bepaalde bouwstenen te stapelen tot meer gerichte trajecten die leiden tot een welbepaald doel. Op die manier zal de UGent een perspectief kunnen bieden aan deelnemers en hen een reden geven om te blijven leren.

In de komende maanden willen we voor alle initiatieven levenslang leren nagaan of ze onderdeel kunnen zijn van zo'n gericht traject. Een lezing zou bijvoorbeeld het begin kunnen zijn van een lezingenreeks of meerdere opfrismodules zouden samen een specialisatiemodule kunnen vormen.

Een ander voorbeeld zijn de specifieke specialisatiemodules. Enkele van deze modules zouden samen een zodanige specialisatie kunnen vormen dat ze in aanmerking komen voor een vrijstelling voor een bepaald opleidingsonderdeel. Die vrijstelling kan aangevraagd worden via een bekwaamheidsonderzoek dat een bewijs van bekwaamheid op basis van eerder verworven competenties kan opleveren (EVC's). Dat bewijs kan vervolgens gebruikt worden om aan te tonen dat de deelnemer alle inhoud en competenties verworven heeft. Indien dit opleidingsonderdeel deel uitmaakt van een postgraduaatsopleiding, dan betekent dit studieomvangvermindering in die opleiding.

Een bekwaamheidsonderzoek verloopt altijd via de Associatie UGent (AUGent) en is een vrij omslachtige, complexe en dure procedure. Dat komt, omdat elke aanvraag individueel beoordeeld wordt. In het kader van dit project zal het zeker belangrijk zijn om de trajecten die tot een bekwaamheidsbewijs zouden kunnen leiden op voorhand te bepalen, zodat hierover met de associatie afspraken kunnen gemaakt worden.

Naar gerichte trajecten kan niet alleen in het huidige aanbod gezocht worden, ook bij het organiseren van nieuw aanbod kunnen we kijken of groepering in een groter geheel mogelijk is. In de aanvraagjablonen die we voor inrichters ter beschikking willen stellen, zouden we daarop de aandacht vestigen (zie hieronder).

Uiteraard blijft het in dit systeem altijd mogelijk om losse vakken aan de UGent of aan Open Universiteit te volgen. Deze leveren – bij slagen voor een vak – een creditbewijs op dat meteen kan gebruikt worden om vrijstellingen aan te vragen.

4.2.3. We stellen voor om het levenslang leren aan de UGent in te bedden in (inter)facultaire instituten voor permanente vorming

De permanente vormingen zitten op dit moment erg verspreid over de UGent. Ofwel zijn het de faculteiten die instaan voor de organisatie en coördinatie ofwel zijn het speciaal daarvoor opgerichte instituten voor permanente vorming. In elk geval bleek uit het overleg met de faculteiten dat daar waar een instituut voor permanente vorming actief is, de aanpak erg goed verloopt.

Instituten voor permanente vorming zijn organisatie-eenheden die in elke faculteit kunnen ingesteld worden. De oprichting moet aan het Bestuurscollege worden voorgelegd op voorstel van de faculteitsraad.

In het huidige reglement is opgenomen dat elk instituut voor permanente vorming een eigen stuurgroep en een directeur heeft en dat de faculteitsraad de voorzitter van de stuurgroep en de directeur van het instituut aanduidt. De decaan van de faculteit en de directeur van het instituut maken deel uit van de stuurgroep. De overige leden van de stuurgroep moeten niet tot de universiteit behoren. De stuurgroep brengt in plaats van de faculteit advies uit over elk voorstel voor permanente vorming. De directeur van het instituut coördineert alle activiteiten van het instituut en voor alle belangrijke beleidsopties wint hij of zij het bindend advies in van de stuurgroep.

Zoals het eerder aangehaald voorbeeld van UGAIN is de stuurgroep de ideale manier om het beroepenveld heel nauw bij het opleidingsaanbod te betrekken. Elk voorstel dat wordt voorgelegd, wordt meteen door externen uit het werkveld beoordeeld die kunnen nagaan of de opleiding wel degelijk aan een specifieke nood beantwoordt.

Op basis van deze vaststelling wordt in het nieuwe kader voorgesteld dat het levenslang leren wordt ingebed in een (inter)facultair instituut voor permanente vorming. Dit geldt dus zowel voor lezingen en studiedagen als voor kort- en langlopende opleidingen en postgraduaatsopleidingen. Het doel hiervan is dat het IPV het overzicht kan behouden over het volledige aanbod levenslang leren in de faculteit of binnen het domein van het IPV. Voor lezingen en studiedagen geldt dat zij ter kennisgeving aan het IPV worden voorgelegd. Voor kort- en langlopende opleidingen en postgraduaatsopleidingen is er een goedkeuringstraject nodig (zie ook bij Commissie Levenslang Leren in §4.2.4). Voor elk IPV wordt er door de faculteitsraad een stuurgroep aangesteld en een directeur aangeduid. De stuurgroep wordt op een dusdanige manier samengesteld dat het mogelijk is om ook over postgraduaatsopleidingen advies te verlenen.

In het nieuwe reglement dat op basis van dit beleidsplan zal opgesteld worden, zal een minimale samenstelling van de stuurgroep opgenomen worden. In het draaiboek met praktische adviezen zullen er daarbij een aantal voorstellen van invulling gedaan worden. Voorgesteld wordt dat ten minste de decaan, de directeur van het IPV en de onderwijsdirecteur van de faculteit deel uitmaken van de stuurgroep.

Een instituut voor permanente vorming kan opgericht worden in een faculteit of in meerdere faculteiten samen. Indien nodig, kunnen er in dat IPV meerdere organisatie-eenheden onderscheiden worden. In de komende maanden wordt nagegaan of deze organisatiestructuur kan uitgerold worden.

Een belangrijk aandachtspunt bij dit punt zal de naamgeving van deze instituten zijn. Aangezien er wordt voorgesteld om permanente vorming in het nieuwe kader niet langer te gebruiken, zal er moeten nagedacht worden over hoe deze instituten best genoemd worden. Dit zal verder opgenomen worden met de faculteiten en de directie Communicatie en Marketing.

4.2.4. Met het oog op een vereenvoudigde goedkeuringsprocedure willen we centraal een Commissie Levenslang Leren oprichten

De centrale goedkeuring van permanente vormen type A en B en postgraduaatsopleidingen zit op dit moment op verschillende niveaus en bij verschillende bestuurs- en adviesorganen (zie §1.1.1 en §1.1.2). Zowel de Raad van Bestuur als het Bestuurscollege hebben de vraag gesteld om beslissingen omtrent permanente vormen door een ander orgaan te laten goedkeuren. In het nieuwe kader wordt daarom voorgesteld om alles met betrekking tot postgraduaatsopleidingen en kort- en langlopende opleidingen te delegeren naar een nieuw op te richten centraal orgaan, nl. de Commissie Levenslang Leren. Op die manier moeten voorstellen slechts aan twee organen worden voorgelegd: de

stuurgroep van het IPV en de Commissie Levenslang Leren. De voordelen van deze werkwijze zijn de volgende:

- doordat de Commissie Levenslang Leren elk voorstel beoordeelt, kan het overzicht van alle initiatieven beter bewaakt worden en het beleid beter opgevolgd worden m.b.t. het opleidingsaanbod levenslang leren;
- er kan veel meer aan kwaliteitszorg worden gedaan voor deze initiatieven;
- het is een heldere manier van werken voor inrichters van kort- en langlopende opleidingen en postgraduaatsopleidingen;
- het geeft bijkomende flexibiliteit aan inrichters om sneller dan nu te kunnen inspelen op vragen vanuit het werkveld.

Indien aan de Commissie Levenslang Leren alle bevoegdheden worden gedelegeerd, betekent dit dat deze commissie zal instaan voor het goedkeuren, het bevrozen, het ontdooien en het afschaffen van postgraduaatsopleidingen, de jaarlijkse herinrichting van bestaande kort- en langlopende opleidingen, het goedkeuren van nieuwe kort- of langlopende opleidingen en het afsluiten of wijzigen van interuniversitaire samenwerkingsovereenkomsten die betrekking hebben op kort- en langlopende opleidingen en postgraduaatsopleidingen.

Naast bovenstaande bevoegdheden kunnen nog andere taken aan de Commissie Levenslang Leren worden toegewezen, zoals de kwaliteitszorg van het aanbod opvolgen en de voorgestelde gerichte trajecten beoordelen en goedkeuren. In het reglement wordt opgenomen waarvoor de commissie verantwoordelijk is.

Gekoppeld aan de bevoegdheidsdelegatie wordt voorgesteld dat de Commissie Levenslang Leren jaarlijks rapporteert aan het Bestuurscollege en de Raad van Bestuur. Op die manier heeft het universiteitsbestuur de mogelijkheid om elk jaar de voortgang van het project aan te sturen en te adviseren met bijbehorende budgetbewaking.

Met betrekking tot de samenstelling van de Commissie Levenslang Leren wordt er voorgesteld om die te modelleren naar de samenstelling van de Commissie Programma's. In ieder geval wordt er voldoende expertise uit de faculteiten in de commissie opgenomen. De samenstelling van de commissie maakt eveneens onderdeel uit van het reglement.

In dat reglement zullen ook de deadlines opgenomen worden die door de Commissie Levenslang Leren gehanteerd zullen worden voor de goedkeuring van nieuwe initiatieven. In ieder geval zal er gestreefd worden naar een zo groot mogelijke flexibiliteit.

Concreet zal de goedkeuringsprocedure voor nieuwe initiatieven er per categorie als volgt uitzien:

Lezingen en studiedagen	Kort- en langlopende opleidingen	Postgraduat
<p>1. Het initiatief wordt voorbereid door de initiatiefnemer.</p> <p>2. Het initiatief wordt ter kennisgeving voorgelegd aan het facultair IPV, zodat het instituut zicht heeft op alle lezingen en studiedagen die in het kader van levenslang leren aan de faculteit of binnen</p>	<p>1. Het voorstel wordt voorbereid door de initiatiefnemer. Er wordt hiervoor een sjabloon voorzien.</p> <p>2. Het voorstel wordt voor advies voorgelegd aan de stuurgroep van het IPV.</p> <p>3. Het voorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Commissie Levenslang Leren.</p>	<p>1. Het voorstel wordt voorbereid door de initiatiefnemer. Er wordt hiervoor een sjabloon voorzien.</p> <p>2. Het voorstel wordt voor advies voorgelegd aan de stuurgroep van het IPV.</p> <p>3. Het voorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Commissie Levenslang Leren.</p>

<p>een bepaald domein worden georganiseerd. 3. Het initiatief wordt ter kennisgeving doorgegeven aan de coördinator levenslang leren, zodat het kan opgenomen worden op het gezamenlijk communicatieplatform met UAntwerpen en VUB. Hiervoor wordt er een sjabloon ter beschikking gesteld, zodat initiatiefnemers weten welke gegevens per initiatief moeten doorgegeven worden.</p>	<p>4. Indien goedgekeurd, wordt de opleiding gecommuniceerd op het gezamenlijk communicatieplatform met UAntwerpen en VUB.</p>	<p>4. Indien goedgekeurd, wordt de postgraduaat gecommuniceerd op het gezamenlijk communicatieplatform met UAntwerpen en VUB.</p>
---	--	---

De sjablonen die in dit schema vermeld worden, zullen in het draaiboek worden opgenomen en kunnen door de inrichters van levenslang leren gebruikt worden. Aan de hand van deze sjablonen kan er, zoals gevraagd door de faculteiten, meer duidelijkheid en uniformiteit in het levenslang leren aan de UGent gecreëerd worden en kunnen de gesignaleerde onduidelijkheden met betrekking tot het kader van en de procedure voor levenslang leren verder weggewerkt worden. Door sjablonen te voorzien zullen inrichters meteen kunnen nagaan welke informatie nodig is om een bepaalde na- of bijscholing aan te vragen. Op die manier kan het aanvraagdossier snel en efficiënt verwerkt worden en ter goedkeuring worden voorgelegd.

4.2.5. Bij DOWA zal een Coördinator Levenslang Leren aangesteld worden die de communicatie, de coördinatie en de ondersteuning van het aanbod aan de UGent zal opnemen en die de samenwerking met UAntwerpen en VUB zal opvolgen

Voor levenslang leren wordt er binnen de directie Onderwijsaangelegenheden een Coördinator Levenslang Leren aangesteld om de volgende taken op te nemen:

- opstart en uitwerking van het nieuwe beleid;
- instaan voor de operationalisering van het universitaire beleid met betrekking tot levenslang leren in samenwerking met de faculteiten, en voor hen als aanspreekpunt fungeren;
- het overzicht bewaren m.b.t. het volledige aanbod levenslang leren aan de UGent en waar nodig/mogelijk op elkaar afstemmen, verbinden en optimaliseren;
- detecteren, inventariseren en analyseren van opleidingsnoden op basis van interne en externe contacten, actieve bevragingen en overlegmomenten met bedrijven, organisaties, publieke sector, overheden,... en academische wereld en andere kennisinstellingen (co-creatie);
- samenwerken in het kader van levenslang leren met de coördinatoren levenslang leren van de UAntwerpen en de VUB: afstemmen van het aanbod, ontwikkelen van nieuw gezamenlijk aanbod en gemeenschappelijk bekendmaken, promoten en openstellen van het aanbod, uitbouw en onderhoud van het gemeenschappelijk platform;
- communicatie over het aanbod levenslang leren aan de UGent en aanspreekpunt voor alle mogelijke vragen over dit aanbod;
- opvolgen van de werking van de Commissie Levenslang Leren.

De medewerker wordt gefinancierd met de opbrengsten die verwacht worden voor dit opleidingsaanbod (zie hieronder).

Zoals al aangehaald, zal er voor levenslang leren een doorgedreven en doelgerichte marketing en branding uitgewerkt moeten worden waarin alle aspecten van het nieuwe kader en de samenwerking met UAntwerpen en VUB aan bod kunnen komen. Daarvoor zal door de directie Communicatie een Marketing een omnichannel communicatieplan opgesteld en uitgevoerd moeten worden (zowel intern als extern) in samenspraak met alle stakeholders. In de brede communicatie over levenslang leren kunnen ook de master-na-masteropleidingen meegenomen worden. Ook de link met het alumniplatform zal door die directie moeten opgenomen worden. In de begroting wordt er daarom ook een luik communicatie voorzien.

4.2.6. Voor de deelnemers willen we het levenslang leren duidelijk attesteren

Momenteel worden centraal goedgekeurde permanente vormingen geattesteerd aan de hand van een getuigschrift ondertekend door de rector. Deze werkwijze leidt tot vreemde verhoudingen waarbij getuigschriften ook worden uitgereikt voor permanente vormingen waarin geen evaluatiemoment is voorzien.

In het nieuwe kader willen we voor kort- en langlopende opleidingen het onderscheid duidelijk vastleggen: een getuigschrift ondertekend door de rector wordt enkel uitgereikt als aan de na- of bijscholing een evaluatie verbonden is. Als de vorming enkel inhoudt dat de deelnemer aanwezig moet zijn, dan wordt er een attest van deelname voorzien.

Voor lezingen en studiedagen willen we in het nieuwe kader opnemen dat er altijd aan de deelnemers een attest van deelname wordt gegeven, zodat zij bewijs hebben dat ze aanwezig waren. Dat gebeurt nu niet standaard, maar lijkt ons wel een noodzakelijke dienstverlening te zijn. Postgraduaatsopleidingen worden altijd geattesteerd aan de hand van een getuigschrift.

Schematisch kunnen we bovenstaande als volgt weergeven:

Lezingen en studiedagen	Kort- en langlopende opleidingen	Postgraduat
<p>Attest van deelname</p> <p>-> het attest van deelname wordt aangemaakt door het IPV</p>	<p>- Attest van deelname als er geen evaluatiemoment voorzien is</p> <p>- Getuigschrift ondertekend door de rector als dat wel het geval is.</p> <p>Dit wordt per opleiding door de Commissie Levenslang Leren nagekeken.</p> <p>-> het attest van deelname en het getuigschrift worden aangemaakt door het IPV</p>	<p>Getuigschrift ondertekend door de rector</p> <p>-> het getuigschrift wordt aangemaakt door de centrale studentenadministratie</p>

4.2.7. We willen de kwaliteit van het levenslang leren verder opvolgen ook met het oog op de volgende instellingsreviews

Zoals vermeld, wordt de kwaliteit van het aanbod levenslang leren op dit moment weinig structureel opgevolgd. In het nieuwe beleid willen we daar ook met het oog op de volgende instellingsreviews meer aandacht voor hebben.

In eerste instantie zullen de instituten voor permanente vorming de kwaliteit van de lezingen en studiedagen en de kort- en langlopende opleidingen opvolgen. Dit kan aan de hand van volgende indicatoren gericht op performantie: aantal georganiseerde activiteiten, het bereikte aantal deelnemers (en hun profiel en motivatie), het aantal sessies en uren, ... Naast deze kwantitatieve indicatoren dient vanzelfsprekend ook de kwaliteit van het aanbod (inhoudelijk en organisatorisch) bewaakt te worden onder andere via het bewaken van de constructieve alignment, evaluaties van deelnemers en feedback van de lesgevers. Op die manier zal het aanbod kunnen geëvalueerd worden en bijgestuurd waar nodig naar volgende edities toe.

Ook voor de postgraduaatsopleidingen kunnen de bovengenoemde indicatoren interessant zijn om de kwaliteit van het programma op te volgen. Daarnaast zal er bekeken worden op welke manier een kwaliteitsborgingsysteem voor deze opleidingen in het kader van levenslang leren kan worden opgezet.

De Commissie Levenslang Leren zal hierbij instaan voor de overkoepelende opvolging van de kwaliteit van het volledige aanbod. O.a. bij herinrichting van kort- en langlopende opleidingen kunnen de indicatoren van de vorige editie opgevraagd worden. Daarnaast zal de Commissie Levenslang Leren het aanbod jaarlijks globaal nakijken aan de hand van een rapport waarin alle cijfers zijn opgenomen. Op basis van dat rapport zal de Commissie Levenslang Leren ook aansturend kunnen optreden waar nodig.

De principes van UGent Verlicht zullen worden toegepast bij het ontwikkelen van dit systeem voor kwaliteitszorg. Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk automatisch gebeurt en dat dit geen extra werklast met zich meebrengt.

Sommige permanente vormingen worden aan de UGent ingericht voor specifieke gereguleerde beroepen en moeten hiervoor een externe erkenning en accreditatie verwerven. Zij volgen hiervoor de richtlijnen van de beroepsorganisatie.

4.2.8. Het uitgangspunt is dat het levenslang leren niet ten koste mag gaan van de initiële opleidingen en dat daarom het inrichten van het geheel van initiatieven levenslang leren ten minste duurzaam zelfbedruipend zal moeten gebeuren op universiteitsbreed niveau, d.w.z. volledig vergoed (zowel directe als indirecte kosten) vanuit het geïnde studiegeld. Voor de berekening van het studiegeld stellen we een sterk vereenvoudigd systeem voor

Voor de effectieve organisatie van de postgraduat, kort- en langlopende opleidingen en lezingen en studiedagen wordt er geen budget gevraagd in de begroting. Alle kosten, zowel de directe als de indirecte, moeten globaal vergoed kunnen worden vanuit de geïnde inschrijvingsgelden. Daarom is het een belangrijk uitgangspunt dat de vastgestelde inschrijvingsgelden marktconform moeten zijn.

Op basis van welk beleid het IPV keuzes maakt over de globaal zelfbedruipende organisatie van het aanbod, wordt in de stuurgroep van het IPV bepaald. Deze keuzes kunnen gestuurd worden door vragen uit de publieke sector en het werkveld enerzijds en door maatschappelijke relevantie en impact anderzijds. Niettemin zal het voor sommige disciplines moeilijker zijn dan voor andere om op basis van de inkomsten globaal zelfbedruipend te zijn.

In uitvoering van het strategisch beleidsplan zal een financieel model voor levenslang leren uitgewerkt worden. Dit financieel model zal het kader bevatten voor de prijssetting, kostenverrekening, beurssystemen, financiering en een voorstel voor solidariteitsmechanisme.

Onder directe en indirecte kosten vallen de kosten voor de ondersteuning van levenslang leren op centraal niveau (zie hieronder), de kosten voor de vergoeding van de lesgever(s), de werkingskosten en de kosten voor eventuele ATP-ondersteuning.

Voor de vergoeding van de lesgever(s) zal met DFIN een richtinggevend kader uitgewerkt worden dat in het nieuwe reglement zal opgenomen worden. Het uitgangspunt zal zijn dat lesgevers voor alle initiatieven levenslang leren – dus ook voor lessen in postgraduat – vergoed (kunnen) worden. De drie manieren om vergoedingen uit te betalen blijven behouden, nl. via de vakgroep op het UGent WBS-element, via de wedde-administratie van het personeelslid en via het zelfstandige statuut van het personeelslid. Streefdoel van het kader zal zijn om de uitbetalingen zo efficiënt en zo automatisch mogelijk te laten verlopen.

Om de kosten te betalen zullen de inkomsten uit de inschrijvingsgelden gebruikt worden. Voor lezingen en studiedagen en kort- en langlopende opleidingen geldt dat deelnemers zich registreren via het instituut voor permanente vorming. Voor postgraduaatsopleidingen blijft het zo dat studenten inschrijven via de centrale studentenadministratie in OASIS.

Voor de berekening van het studiegeld stellen we een sterk vereenvoudigd systeem voor. Per opleiding wordt op basis van een gedetailleerde kostenraming het inschrijvingsgeld vastgelegd. Die inschrijvingsgelden worden op een centrale rekening van de UGent gestort, zoals dat nu het geval is. Daarna wordt alles doorgestort naar de faculteiten waarbij centraal enkel de overhead van 17% wordt afgehouden.

De overhead van 17% zal aangewend worden voor de centrale ondersteuning van het levenslang leren. Hiertoe behoort het gebruik van de lokalen van de UGent, elektriciteit en andere facilitaire voorzieningen, de ondersteuning die de coördinator levenslang leren zal bieden, de gestroomlijnde communicatie via het gemeenschappelijk platform, de kwaliteitszorg door de Commissie Levenslang Leren en de verzekering van elke deelnemer.

Met betrekking tot de verzekering van de deelnemers is het op dit moment zo dat enkel de studenten ingeschreven in postgraduat en permanente vormingen type A automatisch verzekerd zijn. Voor de deelnemers aan de permanente vormingen van type B en C kan er worden aangesloten bij de polis lichamelijke ongevallen studenten en de polis algemene burgerlijke aansprakelijkheid van de UGent op aanvraag van de organiserende UGent-dienst en tegen betaling van de premie door de organiserende UGent-dienst. Na overleg tussen de betrokken directies is beslist dat voor een efficiënte organisatie van het levenslang leren er een globale aansluiting zal voorzien worden voor alle deelnemers levenslang leren, zodat er geen afzonderlijke aansluitingen meer nodig zijn. De kost hiervoor zal opgenomen worden in de 17% overhead.

Schematisch kan het studiegeld als volgt worden weergegeven:

PGOP's, kort- en langlopende opleidingen, lezingen en studiedagen	X
---	---

Het bedrag voor de opleiding in vet wordt doorgestort naar de faculteiten na afhouding van de overhead.

In dit systeem gaan we ervan uit dat ook voor lezingen en studiedagen bij voorkeur altijd een deelnamekost gevraagd wordt die berekend wordt op basis van een raming van de kosten. Ter informatie voor de inrichters van evenementen zullen in het draaiboek richttarieven opgenomen worden.

Aangezien het vast bedrag voor permanente vormingen type A en voor postgraduaatsopleidingen niet langer centraal blijft, betekent dit ook een meeropbrengst voor

de faculteiten. Die meeropbrengst kan in de faculteiten gebruikt worden om het levenslang leren verder uit te bouwen door onder andere personeel hiervoor aan te werven.

Enkele simulaties brengen die meeropbrengst duidelijk in kaart:

Opleiding + studiegeld	Huidige berekeningswijze	Voorgestelde berekeningswijze van het studiegeld	Samengevat: huidig vs. voorstel
Postgraduaatsopleiding Conferentietolken: student betaalt €2296,80 voor 60 studiepunten (€242,80 + €26,40 per studiepunt + €470 bijzonder studiegeld voor de opleiding)	Vast bedrag: €242,80 Bedrag voor opleiding: (€26,40 x 60 SP) + 470 = €2054 Overhead van 17% op €2054 = €298,45 Netto bedrag voor opleiding per student: €2054 – €298,45 = €1755,55 Bedrag voor UGent per student: €242,80 + €298,45 = €541,25	Overhead van 17% op €2296,80 = €333,75 Netto bedrag voor opleiding per student: €2296,80 – €333,75 = €1963,05 Bedrag voor UGent per student: €333,75	Student betaalt €2296,80 voor 60 studiepunten: Daarvan blijft er €541,25 centraal en gaat er €1755,55 naar de opleiding vs. Daarvan blijft er €333,75 centraal en gaat er €1963,05 naar de opleiding
Postgraduaatsopleiding Manuele therapie: student betaalt €4145,80 voor 40 studiepunten (€242,80 + €89,70 per studiepunt + €315 bijzonder studiegeld)	Vast bedrag: €242,80 Bedrag voor opleiding: (€89,70 x 40 SP) + 315 = €3903 Overhead van 17% op €3903 = €567,10 Netto bedrag voor opleiding per student: €3903 – €567,10 = €3335,9 Bedrag voor UGent per student: €242,80 + €567,10 = €809,90	Overhead van 17% op €4145,80 = €602,23 Netto bedrag voor opleiding per student: €4145,80 – €602,23 = €3543,57 Bedrag voor UGent per student: €602,23	Student betaalt €4145,80 voor 40 studiepunten: Daarvan blijft er €809,9 centraal en gaat er €3335,9 naar de opleiding vs. Daarvan blijft er €602,23 centraal en gaat er €3543,57 naar de opleiding
Permanente vorming Vakdierenarts Kleine Huisdieren: student betaalt €4100 voor één jaar (€242,80 + €3857,20 bedrag voor de opleiding)	Vast bedrag: €242,80 Overhead van 17% op bedrag voor de opleiding €3857,20 = €560,45 Netto bedrag voor opleiding per student: €3857,20 – €560,45 = €3296,75 Bedrag voor UGent per student: €242,80 + €560,45 = €803,25	Overhead van 17% op €4100 = €595,73 Netto bedrag voor opleiding per student: €4100 – €595,73 = €3504,27 Bedrag voor UGent per student: €595,73	Student betaalt €4100 voor één jaar: Daarvan blijft er €803,25 centraal en gaat er €3296,75 naar de opleiding vs. Daarvan blijft er €595,73 centraal en gaat er €3504,27 naar de opleiding

Met betrekking tot het studiegeld voor levenslang leren, zoals hierboven uiteengezet, willen we in het nieuwe kader tot slot sterk inzetten op het ondersteunen van deelnemers bij het

verkrijgen en het gebruiken van het Vlaams opleidingsverlof, van opleidingscheques, van de KMO-portefeuille en van kinderbijslag indien de deelnemer jonger dan 25 jaar is. In dit verband wordt gezocht naar een evenwicht tussen een realistische prijssetting enerzijds en een voldoende laagdrempelig aanbod anderzijds waarbij nagekeken wordt of ook een verlaagd tarief of een beurssysteem kan geïnstalleerd worden.

4.2.9. We willen de mogelijkheid bieden om voor het administratief beheer van levenslang leren gebruik te maken van een performant online platform

In het nieuwe kader is het de bedoeling dat alle initiatieven levenslang leren (lezingen en studiedagen, kort- en langlopende opleidingen en postgraduaatsopleidingen) ingebed worden in instituten voor permanente vorming. Deze instituten zullen instaan voor dit aanbod en ook voor het administratief beheer ervan.

Voor postgraduaatsopleidingen verandert er niets: de administratieve opvolging blijft onderdeel van OASIS. Aangezien deze opleidingen bestaan uit vakken waaraan credits verbonden zijn en de resultaten naar DHO moeten doorgestuurd worden, kan het beheer van deze opleidingen best in OASIS behouden blijven.

Voor de lezingen, studiedagen en kort- en langlopende opleidingen stellen we voor dat elk instituut de mogelijkheid krijgt om een website in gebruik te nemen, zoals de website die voor de diergeneeskunde wordt gebouwd. Deze website, die door DICT gefaciliteerd zal worden, omvat alle functionaliteiten om de administratie van de vormingen te doen: overzicht maken van het aanbod, inschrijven van studenten, maken van facturen, en – interessant in het kader van kwaliteitszorg – evalueren van de opleidingen via automatisch gegenereerde enquêtes voor de lesgevers en deelnemers.

4.2.10. We stellen voor om te kijken in het aanbod – huidig en nieuw – waar samenwerking mogelijk is met UAntwerpen en VUB

Net zoals aan de UGent is het de bedoeling dat UAntwerpen en VUB in 2020 een coördinator levenslang leren aanstellen. De coördinatoren samen zullen onder andere instaan voor de volgende taken en doelstellingen:

- in kaart brengen van het reeds bestaande aanbod levenslang leren aan elke universiteit en onderling benchmarken;
- detecteren, opvolgen, coördinatie en ondersteuning van samen te ontwikkelen nieuw aanbod levenslang leren;
- detecteren in het huidige aanbod van mogelijke kansen om samen te werken daar waar bijvoorbeeld gelijkaardige opleidingen worden aangeboden;
- aanspreekpunt, stimulans, en mogelijke partner voor de industrie, maatschappij en publieke sector op zoek naar opleidingen levenslang leren;
- opbouwen, uitbouwen en onderhouden van gemeenschappelijk communicatieplatform waarop al het aanbod doorzoekbaar wordt gemaakt en gecommuniceerd naar het brede publiek.

In verband met het gemeenschappelijk platform voor levenslang leren is er afgesproken dat er een eerste versie online komt in juni 2020 en een definitieve versie in juni 2021. In ieder geval zullen deelnemers die geïnteresseerd zijn om een bepaalde opleiding te volgen doorgelinkt worden naar voor de UGent de websites van het betrokken IPV en voor de UAntwerpen en de VUB naar de pagina's van de inrichters. Er wordt geen landingspagina per universiteit voorzien.

De postgraduaatsopleiding voor industrieel ingenieurs zou een eerste gezamenlijk project worden. Conform het uitgangspunt dat levenslang leren het stapelen van bouwstenen is, zal deze postgraduaatsopleiding opgebouwd zijn uit modules die door de deelnemers afzonderlijk gevolgd kunnen worden. Wie slaagt voor alle modules, zal het getuigschrift voor de postgraduaat kunnen verwerven.

Belangrijk is het om te benadrukken dat de samenwerking met UAntwerpen en VUB geen andere samenwerkingen uitsluit en niet impliceert dat alle nieuwe initiatieven met deze partners ingericht moeten worden. Het gaat erover dat plannen voor nieuwe opleidingsinitiatieven met de drie universiteiten besproken worden en waar dit een meerwaarde is en mogelijk is, wordt gekeken of er samengewerkt kan worden. Indien er andere hogeronderwijsinstellingen vragen aan de UGent om samen een opleiding levenslang leren in te richten, dan brengen we UAntwerpen en VUB op de hoogte van deze plannen, maar zijn we geenszins verplicht om hen bij deze samenwerking te betrekken.

Over de gebieden van samenwerking en de manier waarop de samenwerking uitgevoerd zal worden, zal tussen de UGent, de UAntwerpen en de VUB een samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden.

4.2.11. Bij de uitbouw van het aanbod levenslang leren zal het werkveld sterk betrokken worden

Om het levenslang leren op een duurzame manier te kunnen verankeren aan de UGent is het belangrijk dat de genomen initiatieven gekoppeld worden aan de verwachtingen van het werkveld. Om die verwachtingen te kunnen afstemmen met het aanbod zullen alvast een aantal acties ondernomen worden.

Allereerst zal opgenomen worden in het reglement voor het opleidingsaanbod levenslang leren dat externe experts, zowel uit de profit als de non-profit sector, deel zullen uitmaken van de stuurgroep van elke academie en van de Commissie Levenslang Leren. Op die manier kan bij het beoordelen van voorstellen voor initiatieven meteen de externe blik betrokken worden.

Tevens zal er voor dit project – naast de interne ondersteuning door de coördinator – een externe projectleider aangesteld worden die met de blik vanuit het werkveld de uitbouw van het levenslang leren aan de UGent mee kan ondersteunen.

De opdracht focust in het bijzonder op het betrekken van het werkveld bij het project en op de koppeling van externe verwachtingen aan UGent-initiatieven. Van de projectleider wordt verwacht dat er contacten met het werkveld in zowel de profit en non profit sector gelegd worden in functie van het optimaliseren van het aanbod en detecteren van noden van de industrie en de maatschappij.

4.2.12. De onderwijsactiviteiten zullen in het levenslang leren vormgegeven worden op basis het concept Blend@UGent; hiervoor zullen de digitale formats die de UGent aanbiedt voor de ondersteuning van het onderwijs ingezet worden

Recent heeft de UGent grote stappen vooruit gezet op het vlak van het aanbieden van online onderwijs en onderwijs op afstand. Vanaf het academiejaar 2019-2020 is de nieuwe digitale leeromgeving Ufora in gebruik genomen die heel wat didactische mogelijkheden biedt om activerend les te geven. Deze mogelijkheden zijn zeker ook relevant en aantrekkelijk in het kader van levenslang leren voor deelnemers die een gezinsverantwoordelijkheid en studie met elkaar willen combineren. In de implementatie van het beleidsplan zal nagegaan worden hoe deze leeromgeving ook voor deze doelgroep op een efficiënte manier toegankelijk kan

worden gemaakt en gebruikt. Datzelfde geldt voor de andere tools die de UGent momenteel aanbiedt voor online of hybride onderwijs, zoals Bongo Virtual Classroom, MS Teams, Zoom en Opencast.

Deze tools zullen ingezet worden om ook in het levenslang leren het onderwijsconcept Blend@UGent vorm te geven. Blend@UGent is een doordachte en goed op elkaar afgestemde mix van online onderwijs met on campus onderwijs. Studenten gaan daarbij actief aan de slag met de leerinhouden, zowel individueel, in interactie met elkaar en in interactie met de lesgevers.¹⁶ Vertaald naar het levenslang leren betekent dit dat er gestreefd zal worden naar een combinatie van online en on campus onderwijs waarbij de meerwaarde van online onderwijs heel duidelijk is voor deze doelgroep, maar waarbij ook het persoonlijk contact met de lesgever niet veronachtzaamd mag worden. Dit didactisch concept zal in de Commissie Levenslang Leren opgevolgd worden bij de beoordeling van nieuwe initiatieven.

4.3. Businessmodel

In §1.2.4 worden de inkomsten op basis van het huidige model weergegeven. In het overleg met de faculteiten werden met betrekking tot het huidige aanbod de volgende opmerkingen gemaakt:

- in elke faculteit zijn er mogelijkheden tot en concrete ideeën voor de uitbreiding van het aanbod;
- er zijn alvast concrete plannen voor het opstarten van één bijkomende opleiding voor industrieel ingenieurs vanaf 2020-2021. Vanuit de arbeidsmarkt is men hiervoor reeds lang vragende partij, waardoor met grote zekerheid verwacht kan worden dat deze opleiding van bij de start veel studenten zal aantrekken;
- faculteiten vragen voor lezingen en studiedagen vaak geen inschrijvingsgeld omdat er geen afdoende ondersteuning is voor de inning van deze gelden;
- faculteiten slagen er onvoldoende in om op een professionele wijze het aanbod aan niet-initieel onderwijs te organiseren, wat een invloed heeft op de aantrekkelijkheid, zowel voor initiatiefnemers om het aanbod uit breiden als voor de deelnemers;
- de communicatie over het aanbod gebeurt momenteel versnipperd en veelal erg beperkt.

Op basis van bovenstaande bedenkingen is het de verwachting dat dit project extra inkomsten zal genereren:

1. Het project Levenslang Leren zal sterk inzetten op enerzijds de organisatorische aspecten waardoor efficiëntiewinst gecreëerd wordt op vlak van inning studiegelden en waardoor **voor elk initiatief een bijdrage** gevraagd kan worden.
2. Door de organisatorische ondersteuning zullen de faculteiten in staat zijn om in de toekomst **een groter aanbod** te creëren.
3. Door in te zetten op communicatie en integratie met het alumni beleid zullen ook **meer deelnemers** bereikt worden.

Een realistische raming is dat de inkomsten hierdoor stijgen met 25% in de komende 3 jaar. Wanneer we dit berekenen op basis van de inkomsten in 2018 (want voor 2019 zijn de gegevens onvolledig) dan genereert dit aan overhead (17%) alleen al een meerinkomst van 230.917 euro.

---

¹⁶ Meer toelichting over dit onderwijsconcept kan gevonden worden in de [onderwijstip "UGent Goes Blended: de UGent-visie"](#).

Som van Bedrag	Boekjaar					RAMING +25% t.o.v. 2018
	2015	2016	2017	2018	2019	2022
Eindtotaal	5 329 893,77	6 166 259,3	5 858 394,51	6 357 002,7	4 613 245,93	
Raming overhead	774 429,01	895 952,21	851 219,72	923 667,06	670 300,69	1 154 583,82
Verschil						230 916,77

4.4. Planning en timing¹⁷

Zoals eerder vermeld willen we streven naar een opstart van het levenslang leren onder de nieuwe modaliteiten met ingang van 2020-2021. Vanaf dat academiejaar willen we het mogelijk maken dat het aanbod levenslang leren volgens de nieuwe richtlijnen en procedures kan worden goedgekeurd. Hieruit volgt dat er tijdens dit academiejaar nog bijzonder veel dient te gebeuren. We voorzien momenteel de volgende fases:

Voorjaar 2020:

- verderzetting overleg met de faculteiten
- verderzetting overleg met UAntwerpen en VUB
- pilootproject voor industrieel ingenieurs finaliseren
- uitwerking gemeenschappelijk platform voor UGent, UAntwerpen en VUB
- uitwerking communicatiecampagne voor levenslang leren
- uitwerking website voor de IPV's
- aanstelling Coördinator Levenslang Leren

Mei 2020: aan de Raad van Bestuur worden volgende documenten ter goedkeuring voorgelegd:

- het strategisch beleidsplan voor levenslang leren aan de UGent
- de samenwerkingsovereenkomst tussen UGent, UAntwerpen en VUB voor levenslang leren

Juni 2020:

- opstellen van een herwerkt reglement voor levenslang leren op basis van de geformuleerde principes in het strategisch beleidsplan
- maken van een draaiboek
- communicatie en branding opstarten en uitvoeren
- release van de eerste versie van het gezamenlijk communicatieplatform

¹⁷ De planning en timing die in dit beleidsplan genoemd worden, zijn opgesteld vooraleer de coronacrisis uitbrak. Het is nog steeds de bedoeling om in academiejaar 2020-2021 de omschakeling te maken naar het nieuwe kader voor levenslang leren. Niettemin zullen een aantal punten vertraging oplopen, zoals de lancering van de eerste versie van het communicatieplatform en de nieuwe opleiding voor industrieel ingenieurs. Samen met het universiteitsbestuur, de betrokken directies en de faculteiten zal gekeken worden wanneer een en ander best gelanceerd wordt afhankelijk ook van de maatregelen die de UGent verder nog neemt tegen de verspreiding van het coronavirus.

4.5. Begroting

Enkele toelichtingen vooraf bij de voorgestelde begroting:

- de onderstaande begroting is uitdrukkelijk bedoeld als “vliegwielfinanciering” op overkoepelend niveau voor de globale coördinatie en communicatie van het aanbod levenslang leren aan de UGent. Voor de organisatie en de kosten van het aanbod zelf wordt er geen budget gevraagd, zoals toegelicht in §4.2.8;
- in de begroting van DICT zijn alvast de volgende zaken voorzien: opzetten gemeenschappelijk platform voor levenslang leren, opzetten websites voor de IPV's, onderhoud en uitbreiding websites voor de IPV's;
- in de begroting van 2020 ligt de focus vooral op het uitwerken van de uitgangspunten aan de UGent. Pas vanaf 2021 worden er werkingsmiddelen opgenomen om in co-creatie nieuwe vormen te ontwikkelen;
- in de begroting vanaf 2021 wordt er ook voorgesteld dat de Commissie Levenslang Leren kan beschikken over een budget voor organisatie- en inhoudelijke ontwikkelingskosten. Aan de hand van dit budget zou financiële ondersteuning via een gericht budget aan organisatoren toegekend kunnen worden onder de vorm van een “microproject” in het kader van via co-creatie te ontwikkelen nieuwe initiatieven. Dit budget dient niet om vaste kosten te vergoeden, maar om eenmalige gerichte investeringen te doen in het kader van nieuw te ontwikkelen aanbod.

4.5.1. Begroting voor 2020

Onderstaande begroting voor 2020 werd door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 8 november 2019 en 29 november 2019.

Coördinator Levenslang Leren	1 VTE beleidsmedewerker bij de directie Onderwijsaangelegenheden	75.000 EUR
Communicatiedeskundige Levenslang Leren	0.4 VTE beleidsmedewerker bij de directie Communicatie en Marketing: 2 dagen in de week die vanaf midden 2020 zal aangesteld worden voor de uitwerking van het communicatieluik	16.000 EUR
Communicatiekosten voor het project Levenslang Leren	- Voor branding en marketing van het levenslang leren aan de UGent en ev. externe uitbesteding van de campagne - Voor afstemming met UAntwerpen en VUB over het overkoepelend platform	40.000 EUR
	Totaal:	131.000 EUR

4.5.2. Begroting vanaf 2021

Coördinator Levenslang Leren	1 VTE beleidsmedewerker bij de directie Onderwijsaangelegenheden	75.000 EUR
Communicatiedeskundige Levenslang Leren	0.4 VTE beleidsmedewerker bij de directie Communicatie en Marketing	32.000 EUR
Werkingsmiddelen voor de Coördinator Levenslang Leren	- Voor het mogelijk maken van overleg tussen de coördinatoren van de drie universiteiten en tussen opleidingen onderling	15.000 EUR

	<ul style="list-style-type: none"> - Voor het mogelijk maken van co-creatie met industrie, maatschappij en publieke sector: organiseren workshops, brainstorm, netwerkmomenten - Voor deelname aan nationale en internationale congressen over levenslang leren 	
Communicatiekosten voor de Communicatiedeskundige Levenslang Leren	<ul style="list-style-type: none"> - Voor branding en marketing van het levenslang leren aan de UGent en ev. externe uitbesteding van de campagne - Voor afstemming met UAntwerpen en VUB over het overkoepelend platform 	40.000 EUR
Organisatie- en inhoudelijke ontwikkelingskosten in co-creatie	De Commissie Levenslang Leren kan gebruikmaken van dit gericht budget om financiële ondersteuning aan organisatoren toe te kennen onder de vorm van een "microproject" in het kader van via co-creatie te ontwikkelen nieuwe vormen. Dit budget kan door de organisatoren gebruikt worden om organisatorisch en/of inhoudelijk hun vorming te ontwikkelen.	15.000 EUR
	Totaal:	177.000 EUR

Vanaf 2022 verwachten we de voorgestelde begroting volledig te kunnen financieren vanuit de inkomsten, zoals geraamd in §4.3.